

Η 4η ΔΙΕΘΝΗΣ

Παγκόσμιο Κόμμα της σοσιαλιστικής Επανάστασης

Ιστορικά Κείμενα του επαναστατικού μαρξισμού

**Απόφαση της Α Συνδιάσκεψης της
Αντιπολίτευσης του ΚΚΕ (Ομάδα Σπάρτακος)
1932**

**Θέσεις Αποφάσεις του πυρήνα
Ακροναυπλίας της ΕΟΚΔΕ (1940-41)
Για το Κόμμα και Για την ενότητα των
4διεθνιστών**

**Τρότσκι και Κομματική Οργάνωση
Κείμενο του Ξυπόλητου Γιάννη (1941)**

**Θεωρία και Πράξη στη συνέχεια της
επανάστασης
Κείμενο του Γιαννακού Νώντα (1941)**

Εργατική Δημοκρατία

Ειδική Έκδοση Νο 5 Δεκέμβρης 2005

"Οι αποφάσεις της 6ης Ολομέλειας (Γενάρη 1934) σημειώνουνε δίχως άλλο τον πιο σημαντικό σταθμό στην πορεία του καταστρεφτικού έργου της σταλινικής (ηγετικής) ομάδας, που είναι έργο γραφειοκρατικής εκφύλισης του ΚΚΕ και ιδεολογικής αποσύνθεσής του. Αν, δίχως μια σθεναρή αντίσταση και πάλη από τα υγιέστερα στοιχεία της επαναστατικής πρωτοπορείας, οι αποφάσεις αυτές βρισκανε τυχόν μια συνεπή εφαρμογή σε όλες τις λογικές τους συνέπειες στην περίοδο που μας ανοίγεται, το επίσημο τμήμα της Κομμουνιστικής Διεθνούς στην Ελλάδα θα ξοφλούσε οριστικά ως επαναστατικό κόμμα του προλεταριάτου..."

**("Δημοκρατική ή Σοσιαλιστική Επανάσταση στην Ελλάδα;"
Π. Πουλιόπουλος, γραμματέας του ΚΚΕ το 1924-26)**

Η έκδοση αυτή αφιερώνεται στη μνήμη όλων των αληθινών κομμουνιστών - διεθνιστών που έδωσαν ολόκληρη τη ζωή τους για το σοσιαλισμό και για την κομμουνιστική απελευθέρωση της ανθρωπότητας από τα δεσμά της καπιταλιστικής βαρβαρότητας.

Τιμούμε ιδιαίτερα την μνήμη των πραγματικών ηγετών της εργατικής τάξης της χώρας μας και πρωτεργατών της 4ης Διεθνούς, που εκτελέστηκαν στο Νεζερό της Λαμίας, στις 6 Ιουλίου 1943 και στο Σκοπευτήρι της Καισαριανής, την 1η Μάη του 1944 ή δολοφονήθηκαν από τα τυφλά όργανα της σοσιαλπατριωτικής σταλινικής αντεπανάστασης.

Συνεχίζουμε τον αγώνα τους για το νέο επαναστατικό κόμμα της εργατικής τάξης και για την ανασυγκρότηση της μπολσεβίκικης 4ης Διεθνούς, το παγκόσμιο κόμμα της προλεταριακής σοσιαλιστικής επανάστασης.

Εργατική Δημοκρατία

Μηνιαία εφημερίδα της Κίνησης Εργατικής Δημοκρατίας

και Ανασυγκρότησης της 4ης Διεθνούς

Συντάσσεται από Επιτροπή

Υπεύθυνος έκδοσης: Χάρης Σταθάτος

e-mail: ergatikidimokratia@yahoo.gr

Διεύθυνση εφημερίδας:

Σωκράτους 79-81, 3ος Όροφος, Αθήνα

Τηλ.: 2105224536 - 2109357182 - 2105781385

Τα ενυπόγραφα άρθρα δεν εκφράζουν αναγκαστικά τις απόψεις της Συντακτικής Επιτροπής.

Ο αριθμός των σελίδων εξαρτάται από την έκταση της ύλης.

Ειδική Έκδοση Νο 5 Δεκέμβρης 2005

Περιεχόμενα

1. Απόφαση για την Έκθεση Δράσης της 1ης Συνδιάσκεψης της Αντιπολίτευσης του ΚΚΕ (1932)..... Σελ.. 4
2. Απόφαση του πυρήνα Ακροναυπλίας της ΕΟΚΔΕ (1940)Σελ. 9
3. Τρότσκι και Κομματική Οργάνωση του Ξυπόλυτου ΓΣελ. 15
4. Θεωρία και Πράξη στη Συνέχεια της Επανάστασης.....Σελ. 21
5. Κάτω από την σημαία της 4ης ΔιεθνούςΣελ 24

Η πάλη για το νέο επαναστατικό κόμμα και την 4η Διεθνή στην Ελλάδα

Με το ειδικό αυτό τεύχος, το οποίο αφιερώνουμε στη μνήμη των ηρωικών ηγετών και των στελεχών της Ενιαίας Οργάνωσης Κομμουνιστών Διεθνιστών Ελλάδας (ΕΟΚ-ΔΕ) που δολοφονήθηκαν από τα όργανα του ελληνικού και γερμανοϊταλικού ιμπεριαλισμού και από τον αντεπαναστατικό μηχανισμό του σταλινισμού (Ο.Π.Λ.Α. - ΚΚΕ) συνεχίζουμε την δημοσίευση ιστορικών ιδεολογικο-πολιτικών ντοκουμέντων από την ασίγηστη πάλη τους για την ενοποίηση των τεταρτοδιεθνιστών και για την θεμελίωση του ελληνικού τμήματος της 4ης Διεθνούς.

Γραμμένα μέσα στο κότερο της Ακροναυπλίας, το 1940-41, τα ντοκουμέντα αυτά εκφράζανε με σπάνια συνέπεια τις μαρξιστικές αρχές, τις μπολσεβίκικες προγραμματικές θέσεις και πολιτικές απόψεις της συντριπτικής πλειοψηφίας των φυλακισμένων και εξοριστών, τότε, Ελλήνων κομμουνιστών διεθνιστών και πρωτεργατών της 4ης Διεθνούς στη χώρα μας.

Τα σπουδαία αυτά μαρξιστικά ντοκουμέντα, που μαρτυράνε με τρόπο αδιαμφισβήτητο ότι η ΕΟΚΔΕ ήταν η μόνη μπολσεβίκικη τεταρτοδιοεθνιστική οργάνωση στον τόπο μας, δεν έχουν μόνο μεγάλη ιστορική αξία, ανεκτίμητη, για τους νέους, ιδιαίτερα, επαναστάτες και για τους πρωτοπόρους αγωνιστές του εργατικού μας κινήματος. Μα εξακολουθούνε και σήμερα, ύστερα από 65 χρόνια, να αποτελούνε τα μόνα στέρεα μαρξιστικά θεμέλια, για την οικοδόμηση του αναγκαίου μπολσεβίκικου κόμματος του ελληνικού προλεταριάτου και για την αναγέννηση - ανασυγκρότηση της 4ης Διεθνούς - παγκόσμιου κόμματος της σοσιαλιστικής επανάστασης.

Η αποσύνθεση του παγκόσμιου καπιταλισμού, η βαρβαρότητα των ιμπεριαλιστικών "προληπτικών" πολέμων (Αφγανιστάν, Ιράκ κλπ) και η εντεινόμενη άγρια επίθεση στις κατακτήσεις, στα δικαιώματα και στις ελευθερίες των εργατών και των λαών, όλης της υφελίου, φανερώνουν πόσο επιταχτικά αναγκαίος είναι ο αγώνας για την ενοποίηση όλων των επαναστατικών δυνάμεων του εργατικού μας κινήματος και της νεολαίας πάνω στα μπολσεβίκικα θεμέλια που έβαλαν οι αθάνατοι συνεχιστές της Οκτωβριανής Επανάστασης, οι πρωτεργάτες της 4ης Διεθνούς, με ηγέτη τον Παντελή Πουλιόπουλο. Τον πρώτο Γενικό Γραμματέα του ΚΚΕ (1924-26) που συγκρούστηκε ως το τέλος με τους σταλινικούς σοσιαλπροδότες γραφειοκράτες ηγέτες, μένοντας ακλόνητα πιστός στις αληθινές αρχές και ιδέες του λενινικού μπολσεβικισμού και παλεύοντας, μαζί με τα καλύτερα στελέχη του ελληνικού κομμουνιστικού κινήματος, για το πρόγραμμα και για το κόμμα της σοσιαλιστικής επανάστασης.

Δεκέμβρης 2005
Η Συντακτική Επιτροπή
της Εργατικής Δημοκρατίας

1η Συνδιάσκεψη (1932) της Αντιπολίτευσης του ΚΚΕ (Ομάδα Σπάρτακος)

Η Αντιπολίτευση του ΚΚΕ (Ομάδα Σπάρτακος) δεν βγήκε πάνοπλη σαν την Αθηνά από το κεφάλι του Δία. Η δράση και τα λάθη της παρουσιάζονται αναλυτικά και κριτικά σ' ένα έγκυρο ντοκουμέντο (άγνωστο στους νέους αγωνιστές κείμενο που δημοσιεύτηκε στο "Σπάρτακο" της 1.10.1932 και φαίνεται να είναι γραμμένο από τους Π. Πουλιόπουλο και Σ. Μάξιμο). Είναι η απόφαση πάνω στην έκθεση δράσης που πήρε η 1η Συνδιάσκεψη της Αντιπολίτευσης του ΚΚΕ που συνήλθε στις 29 Αυγούστου μέχρι 1η Σεπτέμβρη 1932. Το παραθέτουμε εδώ στο σύνολό του για την ιστορική του αξία.

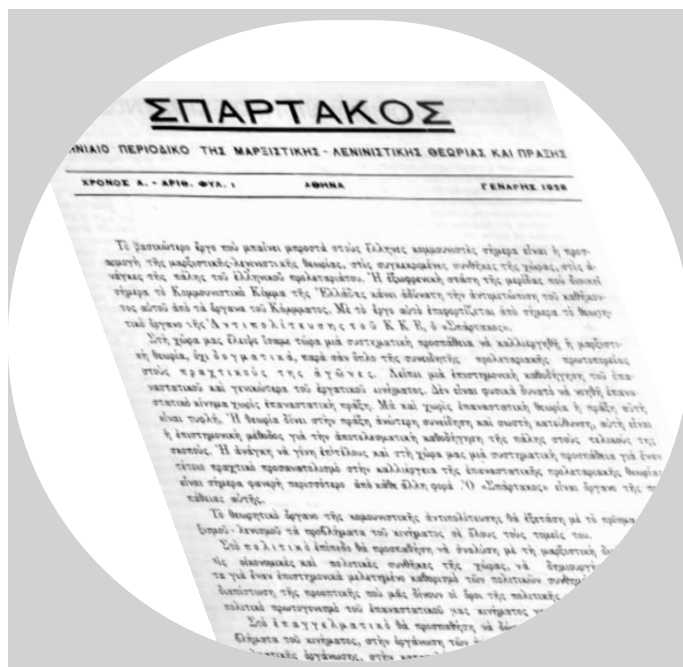
ΑΠΟΦΑΣΗ ΠΑΝΩ ΣΤΗΝ ΕΚΘΕΣΗ ΔΡΑΣΗΣ

1. Η πρώτη εθνική Συνδιάσκεψη της Αντιπολίτευσης του ΚΚΕ (Σπάρτακος) κλείνει μια πεντάχρονη περίοδο της πρόσφατης κομματικής ιστορίας (1927 - 1932). Σ' αυτό το διάστημα συντελέστηκαν οι πιο αξιοσημείωτες αντιπολιτευτικές ζυμώσεις μέσα και έξω από το ΚΚΕ, διαμορφώθηκε και ολοκληρώθηκε προγραμματικά με τρόπο βαθμιαίο η αριστερή κομματική Αντιπολίτευση, μέσα στις ίδιες τις γραμμές της έγινε μια αποφασιστική πάλι ιδεολογικού ξεκαθαρίσματος και η συνδικαλιστική και πολιτική δράση των αντιπολιτευτικών ομάδων και οργανώσεων πέρασε, στα προλεταριακά κέντρα της χώρας, διάφορες φάσεις έντασης και χαλάρωσης.

2. Η Συνδιάσκεψη εγκρίνει τη γενική γραμμή που ακολούθησαν η προσωρινή διοίκηση και οι τοπικές ομάδες στους αποφασιστικούς σταθμούς της τελευταίας πενταετίας και διακηρύσσει την ακλόνητη πίστη της στην ιστορική παράδοση της κομματικής Αντιπολίτευσης που μέσα στην πορεία των γεγονότων του ελληνικού προλεταριακού κινήματος αναδείχτηκε η μοναδική μαρξιστική - λενινιστική πτέρυγα του ΚΚΕ.

3. Αν και αδιαμόρφωτη ακόμα στα 1926, η αντιπολιτευτική τάση καταδικάζει την οπορτουνιστική πολιτική των σταλινικών για μια αριστερή ή πραγματική δημοκρατία. Στα 1927 ζητεί να τραβήξει την προσοχή του κόμματος στη δυσαναλογία ανάμεσα στην αυξανόμενη επιρροή του κόμματος και την οργανωτική του κατάπτωση - δυσαναλογία που χαρακτήρισε πάντοτε τα μεταρρυθμι-

στικά και όχι τα επαναστατικά κόμματα - και υπερασπίζει τις οργανωτικές αρχές του μπολσεβικισμού και την καθαρή διάκριση του κόμματος -επαναστατικής πρωτοπορίας του τάξης- και της μάζας. Τον ίδιο καιρό υπερασπίζει μόνη αυτή μέσα στο κόμμα τη λενινιστική παράδοση του δημοκρατικού συγκεντρωτισμού ενάντια στο γραφειοκρατισμό και το φραξιονισμό του πρώτου σταλινικού συγκροτήματος που διέσπασε την αντιπολιτευτική οργάνωση του Πειραιά και ύστερα ολόκληρο το κόμμα με τη διαγραφή των αντιπολιτευομένων. Στη μηχανική αντίληψη των σταλινικών για μια "διαρκώς οξυζόμενη κρίση", η αντιπολίτευση, πρώτη και μόνη μέσα στην Ελλάδα προλεταριακή παράταξη, αντιτάσσει με τις θέσεις

του 1928 μια μαρξιστική ανάλυση των αντικειμενικών συνθηκών μερικής σταθεροποίησης και ανάπτυξης του ελληνικού καπιταλισμού μέσα στην περίοδο της γενικής μεταπολεμικής κρίσης του συστήματος. Στην τακτική των τυχοδιωκτικών περιπετειών της "τρίτης περιόδου" μέχρι το 1930, που εξευτέλισαν το κόμμα και ερήμωσαν τα συνδικάτα, αντιτάσσει τη μόνη σωστή κομμουνιστική τακτική των μερικών διεκδικήσεων, της πάλης βήμα προς βήμα για την κατάκτηση των καθυστερημένων εργατών, για την οχύρωση των θέσεων της επαναστατικής πρωτοπορίας μέσα στα συνδικάτα, την οργάνωση και ταξική διαπαιδαγώγηση των εργατών, τα εργατικά συνέδρια, το ενιαίο μέτωπο κλπ. σε αδιάσπαστο σύνδεσμο με το βασικό σκοπό της προλεταριακής επανάστασης.

Απέναντι στην κρίση της Κομμουνιστικής Διεθνούς τάσσεται από τα 1927 κιόλας ενάντια στις γραφειοκρατικές μεθόδους του σταλινισμού και στο χαρακτηρισμό της Ρωσικής Αντιπολίτευσης (Μπολσεβίκοι - Λενινιστές) ως "λικβινταριστικής", ζητεί διαφώτιση του Κόμματος πάνω στο ρωσικό ζήτημα, καταδικάζει την εθνικορεφομιστική θεωρία του σοσιαλισμού σε μια μόνη χώρα και στην ολομέλεια της ΚΕ του 1928 τάσσεται ανεπιφύλακτα με το μέρος της Ρωσικής Διεθνούς Αριστεράς κι' ενάντια στον κεντρισμό της σταλινικής διοίκησης. Εξ' αρχής (1927) υπερασπίζει την ορθόδοξη κομμουνιστική γραμμή στο συνδικαλιστικό κίνημα ενάντια στη σταλινική γραμμή του ξεχωρισμού των επαναστατικών παρατάξεων από τα συνδικάτα και ύστερα της ξέχωρης επαναστατικής Συνομοσπονδίας και στα 1928 διεξάγει αποφασιστικόν αγώνα για να προσανατολίσει το κόμμα προς μια αληθινή πάλη κατά των αντιδραστικών στο πεδίο της συνδικαλιστικής ενότητας που η σταλινική γραφειοκρατία το εγκατέλειπε άμαχα. Στην ομορτοουνιστική συνδικαλιστική πράξη της κομματικής γραφειοκρατίας (Θέος - Ευαγγέλου), που οδήγησε την Ενωτική Συνομοσπονδία στην αποτελμάτωση, τάχτηκε ο μοναδικός υπερασπιστής του προγράμματος της ανασυγκρότησης της Ενωτικής Γενικής Συνομοσπονδίας πάνω στη μαζική βάση της συνδικαλιστικής δημοκρατίας που έχουν θέσεις τα δυο πρώτα παγκόσμια συνέδρια της Κόκκινης Συνδικαλιστικής Διεθνούς. Στα τέλη του 1928 ξεχωρίζεται προγραμματικά από την ομορτοουνιστική τάση Σκλάβου που, ξεκινώντας από υπερτίμηση της καπιταλιστικής σταθεροποίησης και αυταπάτες μεταρρυθμιστικές γύρω από τη βενιζελική παλινόρθωση, κατέληγε στα σοσιαλδημοκρατικά συμπεράσματα της εγκατάλειψης των "ολοκληρωμένων" επαναστατικών συνθημάτων και στην εξαφάνιση της ξέχωρης ταξικής φυσιογνωμίας του επαναστατικού κόμματος απέναντι στην αστική δημοκρατία (θέσεις Σπάρτακου 1929). Με την εμφάνιση δεξιών ρευμάτων μέσα στο κόμμα από χρεοκοπημένα παλιά σταλινικά στοιχεία (Χα-

ϊτάς, Στίνας, Αποστολίδης) προειδοποίησε το κόμμα για τους κινδύνους απ' αυτά.

Με την ένταση της κρίσης και της ριζοσπαστικοποίησης (1930 - 31), ενώ η γραφειοκρατία αιχμαλώτιζε το κόμμα με ψευτοεπαναστατική φρασεολογία και το κρατούσε ομορτοουνιστική ουρά των γεγονότων, η αντιπολίτευση έγκαιρα (Ενωτικό συνέδριο Αθηνών) προσανατολίζει το κόμμα προς μια γοργή προετοιμασία, επέκταση και ενοποίηση των μερικών αγώνων του προλεταριάτου και μίαν οργανωμένη εξόρμηση για γενικές αυξήσεις και κατά της τρομοκρατίας, και αντιτάσσεται στην ομορτοουνιστική πολιτική των νέων γραφειοκρατών και παλιών πρωτεργατών της "Αριστερής Δημοκρατίας" (διάλυση της Βουλής και εκλογές με αναλογική, κωμωδία του ενιαίου μετώπου κλπ.). Τέλος τάσσεται αποφασιστικά αντιμέτωπη στη γραφειοκρατική φράξια του λεγόμενου Αρχείου Μαρξισμού που, συνδέοντας από τα τέλη του 1930 τεχνητά τον εαυτό της με το όνομα της Διεθνούς Αριστερής Αντιπολίτευσης, συνεχίζει το αντιδραστικό διαλυτικό έργο της ενάντια στο κόμμα και τα επαναστατικά συνδικάτα και σκορπίζει την ιδεολογική και πολιτική σύγχυση μέσα στους εργάτες.

4. Η Συνδιάσκεψη επιδοκιμάζει γενικά τους αγώνες των δύο αντιπολιτευτικών ομάδων της προσπαρτακικής περιόδου ενάντια στο γραφειοκρατικό εκφυλισμό του κόμματος και για την εξυγίανσή του. Σημειώνει τις σπασμωδικές ενέργειες και τα λάθη που έγιναν στην αρχή και από τις δυο ομάδες, την παραίτηση του σ. Π. από τη διοίκηση και τη βουλευτική υποψηφιότητα στα 1926, την παραίτηση της μειοψηφίας του Πολιτικού Γραφείου του κόμματος (μαρξιστική ομάδα του 3ου Συνεδρίου του κόμματος) στα 1927, λάθη που οφείλονται σε μια πίεση του σταλινικού φραξιονισμού πάνω στις πρώτες αντιπολιτευτικές τάσεις και σε μια απaráδεκτη τακτική αποχής και παθητικής αντίστασης που, αντί να κλονίσει, αντίθετα ενίσχυσε αντικειμενικά τις θέσεις της γραφειοκρατίας στις απαρχές μάλιστα της αντιπολιτευτικής πάλης. Στην περίοδο εκείνη στάθηκε σωστή στις γενικές της γραμμές η δράση των αντιπολιτευόμενων συντρόφων στην κομματική οργάνωση του Πειραιά που την αναδιοργάνωσαν, την ξεκαθάρισαν και την έβαλαν στο δρόμο μιας γόνιμης κομμουνιστικής εργασίας κι' έτσι διαψεύσανε στην πράξη το μύθο του "λικβινταρισμού" των, ενώ αντίθετα με την κατοπινή αυτοδιορισμένη σταλινική διοίκηση η οργάνωση εκείνη οδηγήθηκε στην ολοκληρωτική διάλυση. Επίσης σωστή και επαναστατική στάθηκε η γραμμή και δράση των καπνεργατικών αντιπολιτευτικών ομάδων στην παγκαπνεργατική απεργία του 1927 που στην πράξη εφάνερνε τον επαναστατικό χαρακτήρα της αντιπολιτευτικής τάσης από τότε.

5. Η Συνδιάσκεψη εγκρίνει τις πολιτικές θέσεις του 1928 και τις θεωρεί σαν το σοβαρότερο και αληθινά μαρξιστικό ντοκουμέντο που βγήκε μέχρι τότε από πολιτική ομάδα μέσα στο ελληνικό προλεταριακό κίνημα. Υπογραμμίζει τη διαπίστωσή τους για την εποχή της γενικής καπιταλιστικής κατάρπτωσης, μέσα στην οποία συντελέστηκε η σχετική σταθεροποίηση και ανάπτυξη, καθώς και την πρόβλεψή τους για μια νέα κρίση, διαπιστώσεις που συνδέουνε λογικά και ιστορικά τις θέσεις εκείνες με τις αντιπολιτευτικές θέσεις του 1930. με τις θέσεις του 1928 ολοκληρώνεται η πρώτη προσπάθεια για την αποκρυστάλλωση ενιαίας αντιπολιτευτικής πλατφόρμας, ενώ στα 1927 η αντιπολιτευτική πάλη περιορίστηκε στις οργανωτικές κυρίως προτάσεις της πρώτης αντιπολιτευτικής ομάδας Πειραιώς που είχανε κάποια μονομέρεια (δήλωση στο 3ο Συνέδριο του ΚΚΕ) και στη γενική πολιτική διαπίστωση της μαρξιστικής ομάδας του Πολιτικού Γραφείου. Η Συνδιάσκεψη διαπιστώνει ότι καθ' όλη αυτή την περίοδο η Αντιπολίτευση παρέμεινε σαν μια τάση κομματική που περισσότερο διεκδικούσε τη θέση της μέσα στο κόμμα με την κατάπειση των μελών του, διατηρούσε μια πολύ χαλαρή συγκρότηση των οπαδών της σε ομάδες με ασήμαντα τεχνικά μέσα και έτσι βρέθηκε σε αδυναμία να χαράξει από την αρχή ένα ξεκάθαρο οργανωτικό ξεχωρισμό των πραγματικών οπαδών της από διάφορα παθητικά κομματικά στοιχεία που η κρίση του κόμματος και τα σφάλματα της γραφειοκρατίας τα έριχνε στο περιθώριο της πολιτικής πάλης και που ο σταλινισμός ζήτησε για την ευκολία της πολεμικής του να τα συνδέσει τεχνητά με την αντιπολίτευση με την οποία ποτέ δεν είχανε καμιά απολύτως σχέση. Ο εβδομαδιαίος Σπάρτακος, οι θέσεις του Σπάρτακου του 1929 και τέλος η αναδιοργάνωση του 1930 με βάση τους πυρήνες αχρήστευσαν ολοκληρωτικά το όπλο αυτό της γραφειοκρατίας.

6. Η δραστήρια εκστρατεία της αντιπολίτευσης από τον Απρίλη του 1928 (4ο Πανελλαδικό Συνέδριο Γ.Σ.Ε., διακήρυξη Απρίλη 1928 για την συνδικαλιστική ενότητα, Συνδιάσκεψη αποκλεισμένων αντιπροσώπων) γύρω στο ζήτημα της ενότητας μ' όλο που δεν τράβηξε την επαναστατική παράταξη προς την ορθή συνδικαλιστική ταχτική των 4 πρώτων Συνεδρίων της Κομμουνιστικής Διεθνούς (Κ.Δ.), ωστόσο εδημιούργησε μέσα στο κόμμα και στο συνδικαλιστικό κίνημα μια ιστορική παράδοση που δικαιώθηκε ύστερα από τα πράγματα και μεγάλωσε το κύρος των αντιπολιτευτικών ιδεών. Η σταλινική γραφειοκρατία, με την απειλή της κομματικής πειθαρχίας, βάσταξε την πλειοψηφία της επαναστατικής παράταξης και δεν εδέχτηκε ούτε την πρόταση της Αντιπολίτευσης

να κάμει πάνω στο ζήτημα της ενότητας ενιαίο μέτωπο με τους 50 και άνω αντιπροσώπους του 4ο Πανελλαδικού Συνεδρίου που διστάζανε να προσχωρήσουνε στο σχισματικό σχέδιο της αντιδραστικής κλίκας Στρατή - Καλομοίρη. Έτσι, μέσα στο Συνέδριο κείνο, το πεδίο της μάχης έμεινε άμαχα στα χέρια της αντίδρασης. Σωστή ήταν επίσης η ταχτική που χάραξε για το κόμμα το Προσωρινό Κεντρικό Γραφείο απέναντι στη "γενική απεργία" του 1928 σε συνδυασμό με το Πανελλαδικό Συνέδριο (Γράμμα του της 23.4.28 προς το Π. Γ. του Κόμματος) και ικανοποιητική η ενεργός συμμετοχή των αντιπολιτευομένων στην απεργία εκείνη που αναγνωρίστηκε από τη βάση του Κόμματος. Ειδικότερα σωστή στάθηκε η θέση της αντιπολιτευτικής καπνεργατικής ομάδας στη Θεσσαλονίκη που βρήκε απήχηση σε όλο το καπνεργατικό προλεταριάτο μα αποκρούστηκε τυφλά από την ομορπορτουμιστική διοίκηση της ΚΟΕ κι' έτσι η μεγάλη εκείνη επαναστατική ομοσπονδία οδηγήθηκε σε ανεπανόρθωτη ήττα.

Απέναντι στις διώξεις που ξανάρχισαν το 1928 με την κατηγορία της εσχάτης προδοσίας για την πολιτική του κόμματος στο μακεδονικό, η στάση όλων των αντιπολιτευομένων αγωνιστών, που υπεράσπισαν το κόμμα από τον προλεταριακό διεθνισμό και ρίχτηκαν στη φυλακή από την ταξική δικαιοσύνη, στάθηκε σωστή και μπολσεβικική.

7. Η Συνδιάσκεψη σημειώνει ως λάθη της αντιπολίτευσης που βαρύνουνε περισσότερο την προσωρινή της διοίκηση κατά την περίοδο εκείνη: την μη έγκαιρη καταπολέμηση των διαστρεβλώσεων της αντιπολιτευτικής συνδικαλιστικής γραμμής από το σ. Ν. στον Πειραιά, από την καπνεργατική ομάδα της Αντιπολίτευσης στην Καβάλα, από το σ. Π. στην Ηλεκτρονική Ομοσπονδία. Τα λάθη αυτά οφείλονται κυρίως στη χαλαρότατη σύνδεση του κέντρου με τις συνδικαλιστικές ομάδες καθ' όλη την προπαρασκευαστική περίοδο καθώς και στις αρχές του 1929. Ιδιαίτερα πρέπει να τονιστεί η πέρα ως πέρα ομορπορτουμιστική και όχι αντιπολιτευτική διαγωγή του σ. Ν. στον Πειραιά αφότου μονάχος του αποσπάστηκε από κάθε πειθαρχικό δεσμό με την Αντιπολίτευση. Για την ίδια περίοδο η Συνδιάσκεψη αποκρούει ως εσφαλμένη την ταχτική του πανεργατικού συνασπισμού στις γενικές εκλογές του Αυγούστου 1928 οπότε το ΚΚΕ έπρεπε να κατεβεί με την καθαρή του κομματική φυσιογνωμία και θεωρεί ως υποχώρηση στις συντεχνιακές τάσεις τη θέση του Σπάρτακου για περιοριστικούς φραγμούς στην καπνεργασία σε περίοδο ριζικής μεταβολής και απλοποίησης των συνθηκών της βιομηχανίας αυτής.

8. Η Συνδιάσκεψη εγκρίνει τη συνέχιση της τακτικής του ενωτικού Συνεδρίου κατά το πρώτο στάδιο μετά την ίδρυση της Ενωτικής, την οργάνωση των επαναστατικών αντιπολιτεύσεων μέσα στα αντιδραστικά συνδικάτα και σημειώνει με ικανοποίηση την αποτελεσματική δράση των Σπαρτακιστών φοιτητών στην Αθήνα κατά τις φοιτητικές απεργίες και ζυμώσεις της περιόδου εκείνης, τα δραστήρια συμμετοχής της αντιπολίτευσης στις εκλογικές καμπάνιες του κόμματος και άλλες πολιτικές και οικονομικές κινητοποιήσεις της εργατικής τάξης, ιδιαίτερα δε την καμπάνια της αντιπολίτευσης ενάντια στο νομοσχέδιο του ιδιώνυμου.

9. Η Συνδιάσκεψη εγκρίνει στο σύνολό τους τις θέσεις του Σπάρτακου του 1929 ως ορθές και βασισμένες απόλυτα πάνω στις αποφάσεις των 4 πρώτων συνεδρίων της Κ.Δ. και στην πλούσια πείρα και τους αγώνες της Ρωσικής και της Διεθνούς Αριστεράς, ενάντια στο σταλινικό κεντρισμό. Επιδοκιμάζει γενικά τις θέσεις και προτάσεις της αντιπολιτευτικής φράξιας του ιδρυτικού Συνεδρίου της Ενωτικής Συνομοσπονδίας καθώς και την μετά το Συνέδριο εργασία των συνδικαλιστικών ομάδων της αντιπολίτευσης στην Αθήνα και στη Θεσσαλονίκη πάνω στη βάση της συνδικαλιστικής γραμμής της αντιπολίτευσης. Ιδιαίτερα υπογραμμίζει την ορθή θέση της αντιπολίτευσης απέναντι στην οπορτουνιστική αντιμετώπιση των απεργών του Λαυρίου και Ελευσίνας και του ζητήματος της υπό ίδρυση Γερουσίας από τους σταλινικούς της Ενωτικής Συνομοσπονδίας.

Επίσης σημειώνει την αποφασιστική στάση της αντιπολιτευτικής ομάδας Θεσσαλονίκης απέναντι στην τυχοδιωκτική περιπέτεια της γραφειοκρατίας (Χαϊτάς - Στίνας) απ' αφορμή των δημοτικών εκλογών του Αυγούστου 1929 (παρασκηνιακές διαπραγματεύσεις με Πασαλίδη - Πατρίκιο).

10. Η μεγάλη όξυνση της εσωτερικής κρίσης του ΚΚΕ στα 1929 και 1930, η ερήμωση των επαναστατικών συνδικάτων, η διάλυση των περισσότερων οργανώσεων του κόμματος και η κατάρρευση του κύρους του μέσα στις μάζες εξ αιτίας της τυχοδιωκτικής τακτικής της "τρίτης περιόδου" συνοδεύεται από παράλληλα φαινόμενα χαλάρωσης και της κομματικής αντιπολίτευσης, διακοπή της έκδοσης του Σπάρτακου για ένα χρόνο, μετάθεση του κέντρου στη Θεσσαλονίκη και πέρασμα μεγάλου αριθμού αντιπολιτευομένων στην παθητικότητα. Αντικειμενική αιτία της παροδικής αυτής κατάρρευσης (μέσα του 1929 - μέσα του 1930) είναι κυρίως η ήττα της αντιπολίτευσης από τον πάνοπλο κομματικό μηχανισμό που η σταλινική φράξια τον εξηρησιμοποίησε σε μια συστηματι-

κή και πολύχρονη εκστρατεία κατασφυοφάντησης και διαστρέβλωσης των γνωμών της αντιπολίτευσης με τα πιο αντιπροληταριακά και ανέντιμα μέσα και προ παντός με την πρόσφατη κομματική ιστορία. Η μηχανική επικράτηση του σταλινισμού και η ήττα της αντιπολίτευσης μέσα στο κόμμα συγχρονίζονται με την ήττα του κόμματος μέσα στην εργατική τάξη, χαλάρωση γενική του επαναστατικού κινήματος και σχετική άνοδο της αρχαιομαρξιστικής επιρροής με το εύκολο τράβηγμα ενός αριθμού καθυστερημένων εργατών κάτω από τη σημαία της χυδαίας κατασφυοφάντησης και διάλυσης του επαναστατικού κόμματος.

Μα η κατάρρευση της αντιπολίτευσης κατά το διάστημα εκείνο έχει και τις υποκειμενικές της αιτίες που βρίσκονται στις εσωτερικές αδυναμίες και λάθη της ίδιας της αντιπολίτευσης, αδικαιολόγητη παραμέληση της οργανωτικής εργασίας αρχικά, δισταγμούς στην ανοιχτή μέσα στο κόμμα και στους εργάτες αποκάλυψη των εγκλημάτων της γραφειοκρατίας από το φόβο δημιουργίας αντικομματικών τάσεων, παθητικότητα κεντρικών και τοπικών οργάνων της αντιπολίτευσης.

Η Συνδιάσκεψη δίκως να υποτιμάει τη μεγάλη επίδραση των γενικών συνθηκών του επαναστατικού κινήματος και του κόμματος την περίοδο εκείνη, που στις άλλες χώρες εκράτησαν την αριστερή αντιπολίτευση στο στάδιο απλής κριτικής και φραξιονιστικών ανταγωνισμών, θεωρεί ωστόσο ότι σε τέτοιες περιόδους που η γραφειοκρατία οδηγεί το κόμμα στην κατάρρευση, υπάρχει η Αριστερή Αντιπολίτευσή του για να το βοηθήσει να αντισταθεί σ' αυτή την πορεία πτώσης σαν το υγιέστερο, επαναστατικότερο και δραστηριότερο τμήμα του κόμματος και έτσι να το υπερασπίσει από τους εκθρούς του που ζητούν να εκμεταλλευτούν σε βάρος του τις αδυναμίες του και τα λάθη του.

Ταυτόχρονα η Συνδιάσκεψη θεωρεί αναγκαία την προφύλαξη της αντιπολίτευσης από κάθε επιρροή ή τάση αντικομματικής φύσης με οποιαδήποτε μορφή και αν παρουσιαστεί.

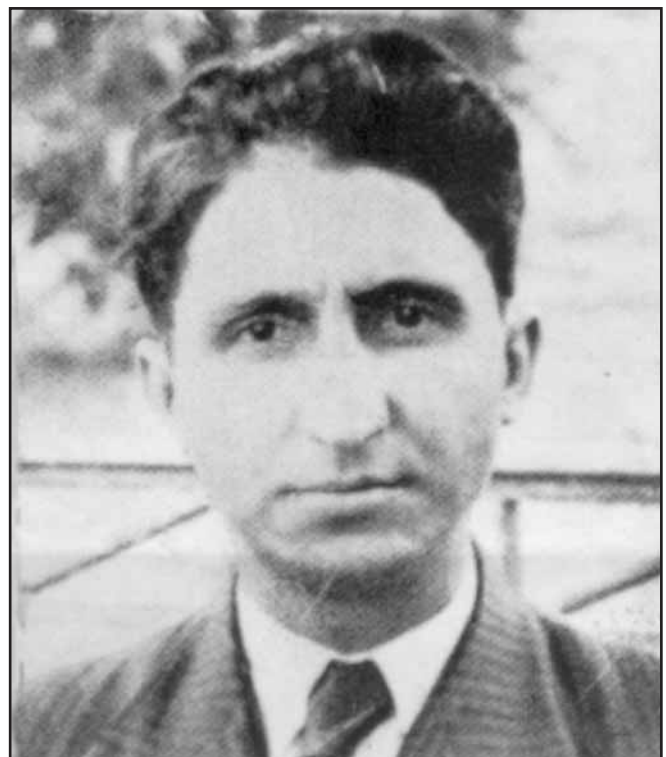
11. Η πρωτοβουλία για την αναδιοργάνωση της αντιπολίτευσης σε εθνική κλίμακα οφείλεται στις Ομάδες των Αθηνών που ξανάβγαλαν και το Σπάρτακο τον Ιούλιο του 1930. Η Συνδιάσκεψη εγκρίνει στις γενικές της γραμμές την έκθεση δράσης του Προσωρινού Κεντρικού Γραφείου της Θεσσαλονίκης από το Νοέμβριο του 1930 μέχρι σήμερα, το περιεχόμενο των θέσεων του, του Δεκέμβρη 1930, που αποτελέσανε και τη βάση της όλης αντιπολιτευτικής εργασίας από τότε, και σημειώνει μονάχα την υποτίμηση των δυνατοτήτων ανάπτυξης της επιρροής του μοναρχικού κόμματος. Υπογραμμίζει τη σωστή καθοδήγηση της αντιπολιτευτικής εργασίας σε ό-

λα τα πεδία, την ανασυγκρότηση των αντιπολιτευτικών δυνάμεων επί τη βάση των πυρήνων, την αντιμετώπιση της αντιδραστικής μικροαστικής θέσης των σταλινικών στο προσφυγικό - "πλήρης αποζημίωση των προσφύγων εν γένει" - την επιτυχή διεξαγωγή εκστρατειών του Σπάρτακου με όλα τα ατελή τεχνικά μέσα για βασικά ζητήματα του κινήματος - φασισμός, διακήρυξη για το Συνδικαλιστικό 1931, αρχαιομαρξισμός, οικονομική κρίση και ανάπτυξη κλπ. - Επίσης εγκρίνει το πρόγραμμα της ανασυγκρότησης της Ενωτικής ύστερα από τις μεταβολές που επήλθαν μέσα στην κρατικοποιημένη ΓΣΕ, την ενεργό συμμετοχή στις εκλογικές καμπάνιες του κόμματος στη Θεσσαλονίκη, στις κινητοποιήσεις για τις επετείους της Ρωσικής Επανάστασης, το αντιπολεμικό μανιφέστο του Αυγούστου 1931, τη σωστή και μόνη μπολσεβίκικη θέση για το εβραϊκό ζήτημα ενάντια στο αταξικό "μπλοκ ποπολάρ" των σταλινικών, τη συντροφική διαφώτιση και πρακτική συνεργασία με τους συντρόφους της ΚΕΟ που οδήγησε στη συγχώνευσή τους μέσα στην αντιπολίτευση, τη σωστή αντιμετώπιση της νέας ενδογραφειοκρατικής κρίσης του 1931 και την καμπάνια για το νεοδιορισμένο γραφειοκρατικό συγκρότημα που επικάθησε στο κόμμα, την έγκαιρη προειδοποίηση του κόμματος για την οπορτουμιστική πολιτική που του επιβάλλει η νέα γραφειοκρατία του 1932 με συνθήματα κοινοβουλευτικά σε περίοδο ανοιχτής κρίσης και ριζοσπαστικοποίησης, της εσφαλμένης εκλογικής τακτικής του κόμματος στις γενικές εκλογές του 1932.

12. Η Συνδιάσκεψη ως αξιοπαρατήρητα λάθη και ελλείψεις στην τελευταία αυτή περίοδο σημειώνει : 1) την έλλειψη επαρκούς και έγκαιρης επαφής κέντρου και τοπικών οργανώσεων που δυσκόλεψε πολύ τον γρήγορο προσανατολισμό της βάσης, 2) την έλλειψη ενός εβδομαδιαίου οργάνου της αντιπολίτευσης, 3) την τοποθέτηση του Κεντρικού Γραφείου μακριά από το κέντρο της πολιτικής ζωής της χώρας, 4) τον μη έγκαιρο προσανατολισμό των συντρόφων της Αθήνας προς τη συνδικαλιστική γραμμή που χάραξε η διοίκηση για την άμεση συγκέντρωση όλων των επαναστατικών συνδικαλιστικών δυνάμεων σε ένα Εργατικό Κέντρο Ενωτικό και την ανάληψη πρωτοβουλίας από την αντιπολίτευση για το ξαναζωντανισμό του, 5) τις παρεκκλίσεις των αντιπολιτευομένων τυπογράφων της Αθήνας που αντικειμενικά αδυνάτισαν τις δυνάμεις της επαναστατικής παράταξης, 6) τις ελλείψεις που παρουσιάστηκαν από την καθυστερημένη πολλές φορές αντιμετώπιση απεργιακών κινήσεων όπως η τελευταία των ΤΤΤ και δημοσίων υπαλλήλων, 7) σημαντικά υπολείμματα πρακτικής υποτίμησης του οργανωτικού μέσα στην αντιπολίτευση.

13. Η Συνδιάσκεψη με ικανοποίηση σημειώνει την αριθμητική ανάπτυξη των δυνάμεων της αντιπολίτευσης και της επιρροής της μέσα στο κόμμα και τους οπαδούς του, την προλεταριακή στα 90% σύνθεση των πυρήνων της, τη δραστηριοποίηση της πολιτικής και συνδικαλιστικής εργασίας των οργανώσεων της αντιπολίτευσης, που κοντά στα άλλα είχε για συνέπεια και την καταδίωξη, φυλάκιση από 2 μήνες έως 3 χρόνια και εξορία μελών της οργάνωσης από την ταξική δικαιοσύνη της μπουρζουαζίας.

14. Η Συνδιάσκεψη επιδοκιμάζει απόλυτα τη θέση που πήρε η αντιπολιτευτική οργάνωση της Αθήνας το φθινόπωρο του 1930 να αποκρούσει κατηγορηματικά την καιροσκοπική πρόταση των αντιπροσώπων της φράξιας του σ. Τρότσκι για συγχώνευση του Αρχείου στην Αντιπολίτευση. Εγκρίνει επίσης τη θέση του Προσωρινού Κεντρικού Γραφείου στο ζήτημα αυτό και γενικά απέναντι της εσφαλμένης θέσης του σ. Τρότσκι στο Ελληνικό ζήτημα και θεωρεί ότι η Ελληνική Αντιπολίτευση πρέπει από κοινού με τις άλλες αντιπολιτευτικές ομάδες του εξωτερικού να αποκαλύψει τον διαλυτικό και οπορτουμιστικό χαρακτήρα του Αρχαιομαρξισμού καθώς και όλη την αντιδραστική του ιστορία που αποτελεί στίγμα μέσα στο ελληνικό εργατικό κίνημα.

**Παντελής
Πουλιόπουλος**

ΓΙΑ ΤΟ ΚΟΜΜΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΟΤΗΤΑ ΤΩΝ 4ΔΙΕΘΝΙΣΤΩΝ

Αποφάσεις και Θέσεις του πυρήνα Ακροναυπλίας της ΕΟΚΔΕ (1940-41)

I

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΠΥΡΗΝΑ ΑΚΡΟΝΑΥΠΛΙΑΣ ΕΟΚΔΕ ΓΙΑ ΤΗΝ ΝΕΑ ΔΙΑΣΠΑΣΤΙΚΗ ΑΠΟΠΕΙΡΑ

Η συνέλευση του πυρήνα Ακροναυπλίας ΕΟΚΔΕ συζήτησε τη δήλωση των δυο ντεφαιτιστών ότι κόβουνε μόνοι τους τις σχέσεις με τον πυρήνα, πούναι αυτή τη στιγμή ο πιο μεγάλος πυρήνας εξορίστων μελών της 4ης Διεθνούς, και ότι ανακηρύσσονται σε σχηματισμό κάποιου "κομματικού κέντρου - ενιαίου τμήματος της 4ης Διεθνούς".

Η απόπειρα, τρίτη στη σειρά αυτού του είδους, φανερώνει την αρχική απόφαση των ντεφαιτιστών ηγετών να μην πειθαρχήσουν στη μεγίστη πλειοψηφία των τεταρτοδιεθνιστών που αποδοκιμάσανε τον ηττοπαθή καιροσκοπισμό. Με την κατακράτηση του μοναδικού συνωμοτικού μέσου επαφής με τους άλλους σχηματισμούς των τεταρτοδιεθνιστών, οι δυο ντεφαιτιστές της Ακροναυπλίας βάζουνε στις σχέσεις μας το στοιχείο της βίας και ζητούνε να εμποδίσουνε την ενωτική μας εργασία που φτάνει στο τέρμα της (μυστική φραξιονιστική αλληλογραφία για να παρσύρουν και άλλους στον αντικομματικό δρόμο του σχίσματος κλπ.). Τώρα αποκαλύπτεται καθαρά ποιο σκοπό έκρυβε η λυσσασμένη ως τώρα επιμονή των διασπαστών επί ένα σχεδόν έτος να μην παρθεί από τους πυρήνες μια πολιτική απόφαση που ν' αποτελέσει την υποχρεωτική για όλους βάση της ενότητας.

Η συνέλευση αποφασίζει παμψηφεί να καταγγείλει σ' όλους τους τεταρτοδιεθνιστές το νέο αυτό διασπαστικό πραξικόπημα και τις ανεύθυνες μεθόδους που θα απασχολήσουνε ειδικά το ιδρυτικό συνέδριο για τη μελλοντική προφύλαξη του Κόμματος απ' αυτές.

Η συνέλευση εκφράζει τη σταθερή της πεποίθηση ότι η παλιά και γνωστή επιδίωξη να εμφανιστεί τεχνητά από μια ομάδα ένα "κόμμα" στηριγμένο στις θέσεις του ηττοπαθούς οπορτουνισμού είτε σ' ένα μπλοκ χωρίς αρχές από τους υπεύθυνους ηγέτες της

παλιάς αυτοανακήρυξης 1936-37 είναι καταδικασμένη και πάλι ν' αποτύχει, ζημιώνοντας μόνο για μια φορά ακόμη την ιδέα του κόμματος της 4ης Διεθνούς στη χώρα.

Ιδιαίτερα η συνέλευση σημειώνει τη δήλωση του μέλους του πυρήνα σ.Δ.Β. ότι κόβει μόνος του κάθε οργανωτική σχέση με την οργάνωσή του. Με την πράξη του αυτή από τη μια μεριά αποφεύγει την κανονική λογοδοσία μπροστά στη βάση της οργάνωσης για την εντολή που αυτή του έχει δώσει σε υπεύθυνη της θέση και από την άλλη μεριά πραγματοποιεί την παλιά έγγραφη απειλή του ότι ενάντια σε παλιά απόφαση μομφής του πυρήνα του θα υπερασπίσει το άτομό του "κι αν αυτό στοιχίσει ενότητα και υπόθεση Κόμματος". Ο έλεγχος αυτών των πράξεων, έλεγχος κομματικός, δεν μπορεί να λείψει. Ήδη όσοι σχηματισμοί της Οργάνωσης τις έμαθαν (πυρήνας Ακροναυπλίας, μαζί με τον κατόπι πυρήνα Πύλου, και πυρήνας Γαύδου) καταδικάσανε τους αντικομματικούς αυτούς φατριασμούς*.

Επίσης η συνέλευση σημειώνει τη δήλωση του μέλους του πυρήνα σ. Γ.Κ. ότι είναι αλληλέγγυος με τις διασπαστικές πράξεις των δυο ντεφαιτιστών.

Ο πυρήνας διαβιβάζοντας το κείμενο του διασπαστικού εγγράφου ζητεί απ' όλους τους σχηματισμούς των τεταρτοδιεθνιστών να πάρουνε μια καθαρή θέση πάνω σ' αυτό.

* Απόφαση πυρήνα Γαύδου : "Να γίνει παρατήρηση στο σ. Δ. για την αντιπειθαρχική του στάση" (μειοψηφία 1 ζητεί ποινή μομφής με προειδοποίηση). "Ο πυρήνας έχοντας υπόψη του την εγκύκλιο του πυρήνα Ακροναυπλίας, τη διαμαρτυρία του σ. Δ. και ένα γράμμα προσωπικό του σ.Δ., θεωρεί το παραπάνω γράμμα στο βασικό του μέρος σαν φραξιονιστικό : έκκληση προς ανακήρυξη του πυρήνα μας σε κομματικό ανεξάρτητα από τη διαμόρφωση πλειοψηφίας των δυο οργανώσεων για ενότητα και διακήρυξη πρωτοβουλιών που σημαίνουν νέες διασπάσεις".

Ο πυρήνας, χωρίς καθόλου να επηρεαστεί η ενωτική του εργασία από το νέο κρούσμα και αποφασισμένος να αντισταχτεί ως το τέλος στο νέο εκβιαστικό τέχνασμα των διασπαστών, που ασφαλώς νομίζουν ίσως ότι έτσι θα δημιουργούσαν τετελεσμένα γεγονότα, θα συγκεντρώσει τις πολιτικές αποφάσεις που θα πάρουν οι κοινές συνελεύσεις των πυρήνων των δυο αδελφών οργανώσεων και γνωστοποιώντας τη γενική απόφαση θα καλέσει το εδώ μέλος της

ΚΔΕΕ στα καθήκοντά του σαν μέλους της Επιτροπής Συγχώνευσης - τα οποία μόνος του εγκατέλειψε - για τη συγχώνευση σύμφωνα με την απόφαση της πλειοψηφίας. Στη συγχώνευση αυτή θα γίνουν δεχτά και τα δυο αποσχισμένα μέλη του πυρήνα Ακροναυπλίας.

24 Νοέμβρη 1940

(Η απόφαση πάρθηκε ομόψηφα)

II

ΘΕΣΕΙΣ ΤΟΥ ΠΥΡΗΝΑ ΑΚΡΟΝΑΥΠΛΙΑΣ ΕΟΚΔΕ

Ο πυρήνας στο τέλος της δημόσιας συζήτησης που αγάλιασε όλα τα επίμαχα ζητήματα, εξέτασε και πάλι όλο το συζητητικό υλικό και ψηφίζει τις παρακάτω 6 θέσεις που τις θεωρεί σαν τη μόνη ορθή βάση της κομματικής εργασίας ίσαμε το ιδρυτικό Συνέδριο και τις φέρνει σε γνώση όλων των κοινών συνελεύσεων των δυο αδελφών οργανώσεων της 4ης Διεθνούς.

1. Πόλεμος

Κεντρικό ζήτημα σήμερα και για την περίοδο που ανοίγεται μπροστά μας είναι ο πόλεμος. Η θέση μας καθορίζεται από το "ντοκουμέντο - πρόγραμμα" "Η 4η ΔΙΕΘΝΗΣ ΚΑΙ Ο ΠΟΛΕΜΟΣ" και τη σχετική απόφαση του Ιου Παγκόσμιου Συνεδρίου : λενινιστική πολιτική της μετατροπής του ιμπεριαλιστικού πολέμου σ' εμφύλιο με όλα τα γνωστά και ιστορικά επαληθευμένα στη Ρωσία μέσα της πολιτικής αυτής (επαναστατική προπαγάνδα στο στρατό και στα μετόπισθεν, ήττα της "δικής μας" κυβέρνησης, δηλαδή της "δικής μας" αστικής πατρίδας, παράλυση και διάλυση των αστικών στρατών, συναδέλφωση των αντιμαχόμενων στρατιωτών στα μέτωπα με γύρισμα των όπλων ενάντια στους αξιωματικούς και των δυο αστικών στρατών κλπ.).

Ο ιταλοελληνικός πόλεμος είναι απλώς ένας τομέας του μεγάλου ιμπεριαλιστικού πολέμου που γίνεται παγκόσμιος, είναι δηλαδή πόλεμος ιμπεριαλιστικός. Σ' αυτόνε κρίνεται η κυριαρχία των μεσογειακών βάσεων και διαβάσεων του αγγλοαμερικανικού ιμπεριαλισμού στη σύγκρουσή του με τον Άξονα (Γερμανία, Ιταλία, Ιαπωνία) στην Ευρώπη, Ασία και Αφρική και μ' αυτόν οι Έλληνες ιμπεριαλιστές, υπερασπίζοντας το έδαφος της εκμετάλλευσής τους, διεκδικούν συνάμα την επέκτασή του στη Βαλκανική, στα νησιά της ανατολικής λεκάνης της Μεσογείου είτε και αλλού. Η θέση μας άρα απέναντί του είναι η προαναφερόμενη.

2. ΕΣΣΔ

Στο ίδιο και σε άλλα προγραμματικά ντοκουμέντα καθώς και στην απόφαση του Ιου Παγκόσμιου Συνεδρίου της 4ης Διεθνούς καθορίζεται η θέση του Παγκόσμιου μας Κόμματος απέναντι στην ΕΣΣΔ σ' έναν πόλεμο με ιμπεριαλιστικές δυνάμεις γενικά. Η θέση μας αυτή είναι : ανεπιφύλακτη υπεράσπιση του εργατικού κράτους και οργάνωση της πολιτικής επανάστασης για την ανατροπή του βοναπαρτιστικού καθεστώτος από το επαναστατικό προλεταριάτο - οργάνωση της κοινωνικής επανάστασης και στις τυχόν σύμμαχες καπιταλιστικές χώρες απaráλλαχτα όπως και στις άλλες. Μοναδικός σίγουρος σύμμαχος της ΕΣΣΔ είναι το διεθνικό προλεταριάτο, ενώ οι δόλιοι προσωρινοί σύμμαχοί της ιμπεριαλιστές τελικά θα στραφούν ενάντια της όσο αυτή θα παραμένει κράτος εργατικό.

Μέσα στο πλαίσιο της γενικής αυτής θέσης παραμένουν επίσης σαν μόνα σωστά τα μερικότερα ταχτικά καθήκοντα των τμημάτων της Διεθνούς που καθορίζονται στα προαναφερμένα προγραμματικά ντοκουμέντα της απέναντι σε μια τυχόν εμπόλεμη ΕΣΣΔ (λ.χ. μη παρεμπόδιση της αποστολής πολεμοφοδίων στο εργατικό κράτος - συναδέλφωση στα χαρακώματα όχι όμως για παράλυση και διάλυση του κόκκινου στρατού).

Το σύμφωνο σταλινοχιτλερικής φιλίας που κλείστηκε μετά τη χρεοκοπία της παλιάς πολιτικής του σάτου-κβο των Βερσαλλιών και του "αντιφασιστικού" πολέμου, η κυνική από τη σταλινική κυβέρνηση υπεράσπιση των "δικαίων" του γερμανικού ιμπεριαλισμού και οι επακόλουθες εδαφικές καταλήψεις είναι γενικά πολιτική εγκληματικού τυχοδιωκτισμού. Χειροτέρευσε τη διεθνή θέση της ΕΣΣΔ, ενώ προβληματικά μόνο αμυντικά ερείσματα της έδωσε για την τελική περίπτωση πολέμου με τους ιμπεριαλιστές. Τα γεγονότα του σοβιετοφινλανδικού πολέμου δείξαν την εξαρθρωτική επίδραση της βοναπαρτιστικής κά-

στας στο εσωτερικό του κόκκινου στρατού που τον έχει αποκεφαλίσει.

Ωστόσο μ' όλο που οι ήττες του ευρωπαϊκού προλεταριάτου, ο πόλεμος και η πολιτική του Κρεμλίνου με τις προόδους του εσωτερικού εκφυλισμού μεγάλωσαν τους κινδύνους από την αστική αντεπανάσταση στο εσωτερικό και έχουσε φέρει την ΕΣΣΔ σε κρίσιμο σημείο, αυτή εξακολουθεί νάναι εργατικό κράτος. Η εγκατάλειψη της ανεπιφύλακτης υπεράσπισης του στον πόλεμο με τους ιμπεριαλιστές στο όνομα κάποιου "επαναστατικού" ντεφαιτισμού ή με οποιαδήποτε άλλη δικαιολογία υπηρετεί την αντεπανάσταση. Η αντιπαράθεση της πολιτικής επανάστασης του σοβιετικού προλεταριάτου στην υπεράσπιση της ΕΣΣΔ και η άρνηση της διμέτωσης ή και πολυμέτωσης ακόμη πάλης είναι αντιλήψεις εντελώς ξένες από την πολιτική της 4ης Διεθνούς. Επομένως πρέπει να απορριφθούν οι χαρακτηρισμοί "κόκκινος φασισμός", "η ΕΣΣΔ κράτος αστικό", "ιμπεριαλιστικό", "ο κόκκινος στρατός πραιτωριανός", "σοβιετικός ιμπεριαλισμός" και οι παρόμοιοι. Με την ίδια αποφασιστικότητα πρέπει να αποκρουστεί και κάθε λογής παραχώρηση στη ντεφαιτιστική άποψη για την ΕΣΣΔ, ιδίως εκείνη που απορρίπτοντας στα λόγια το ντεφαιτισμό δέχεται ότι "μπορεί αυτός να δικαιωθεί αύριο". Μια πολεμική καταστροφή της ΕΣΣΔ θα την ακολουθούσε ο θρίαμβος της αστικής αντεπανάστασης στο εσωτερικό της. Από την άλλη μεριά για να επικρατήσει η αντεπανάσταση πρέπει πρώτα να καταβάλει την αντίσταση του προλεταριάτου στον εμφύλιο πόλεμο. Και τις δυο αυτές ήττες (ήττα της ΕΣΣΔ, ήττα του προλεταριάτου) θα τις υποβοηθούσε η ντεφαιτιστική πολι-

τική αν αυτή γινότανε η πολιτική του σοβιετικού και των άλλων τμημάτων της Διεθνούς.

Όλες αυτές οι αντιλήψεις γενικά έχουν τη ρίζα τους σε μια βαθύτερη απαισιοδοξία ή ηττοπαθή απελπισία για τις επαναστατικές δυνατότητες του ευρωπαϊκού και παγκόσμιου προλεταριάτου που μ' αυτές είναι αναπόσπαστα συνδεμένη η πάλη για τη σωτηρία των κατακτήσεων του Οκτώβρη (ηττοπαθής ομορτουνισμός).

Ωστόσο συνέλθει το ιδρυτικό Συνέδριο του Κόμματος οι ενιαίοι πυρήνες των 4διεθνιστών συζητούν στο εσωτερικό τους κανονικά και με τη διαφώτιση της Εκτελεστικής Επιτροπής της 4ης Διεθνούς, μαζί με τ' άλλα και κάθε σοβαρό ζήτημα για την καλύτερη προπαρασκευή της πολιτικής επανάστασης του προλεταριάτου στη Ρωσία σήμερα είτε στην πορεία ενός πολέμου όπου θάταν μπλεγμένη κι' η ΕΣΣΔ.

Οριστικά η θέση των ντεφαιτιστικών για την ΕΣΣΔ ιδεών θα καθοριστεί από τη Διεθνή για το ελληνικό της τμήμα όπως και για όλα τα άλλα τμήματά της.

3. Η κατάσταση στην Ελλάδα

Η κυβέρνηση που βγήκε από το πραξικόπημα της 4ης Αυγούστου είναι απροκάλυπτη δικτατορία του κεφαλαίου με χαρακτήρα όχι φασιστικό, αλλά βοναπαρτιστικό (βασιλική - στρατιωτική δικτατορία Γεωργίου - Μεταξά). Όλες οι συγχύσεις για το χαρακτήρα της πηγάζουν από παραγνώριση των κοινωνικών και ιστορικών όρων του φασισμού και από ορισμένες, αποτυχημένες άλλωστε, απομιμήσεις της φασιστικής σκηνοθεσίας που έκαμε ο Μεταξάς στην πρώτη ιδίως περίοδο της δικτατορίας. Η διατήρησή της εξάλλου τώρα και η καταστολή από την αστυνομία

Ομάδα φυλακισμένων τροτσικιστών στην Ακροναυπλία το 1937.
Πρώτη σειρά (από αριστερά):
Ν. Ρεμπούτσικας, Μήτσης,
Χ. Αναστασιάδης,
Παπανικολάου,
Παναγιωτίδης.
Δεύτερη σειρά:
Μ.Σούλας, Κάτρης,
Σάκκος, Θεοδώρου.
Τρίτη σειρά: Μακρής,
Λεβής, Λουκάς, Χ.Σούλας,
Κώστας.

και τους βασιλικούς αξιωματικούς των συνωμοσιών και κινημάτων που οργάνωσαν οι αστικές πολιτικές μερίδες δεν αλλάζουν το χαρακτήρα του καθεστώτος της 4ης Αυγούστου. Ανάλογα αλλού καθεστώτα διατηρήθηκαν περισσότερο καιρό (λ.χ. Ουγγαρία, Βαλκάνια).

Η ιδέα πως με το ξέσπασμα του ελληνοϊταλικού πολέμου απόκτησε η δικτατορία "λαϊκή βάση", πηγάζει από τέλεια παρανόηση του κύματος εθνικιστικού φανατισμού που αναπρότρεπτα κατάκτησε πλατειές μάζες στην αρχή του πολέμου. Ούτε η προσπάθεια του Μεταξά να εκμεταλλευτεί την κατάσταση αυτή ούτε η ξαφνική μεταβολή των συνθημάτων του από φιλοφασιστικά σε "αντιδικτατορικά" και "αντιφασιστικά" δημιουργούνε στη δικτατορία της 4ης Αυγούστου λαϊκή βάση. Ο τεχνητός και απατηλός χαρακτήρας του σωβινιστικού ενθουσιασμού της ελληνικής κεφαλαιοκρατίας και των λακέδων της στις πρώτες μέρες του πολέμου καθώς και η εσωτερική αδυναμία και ο χαρακτήρας της δικτατορίας θα αποκαλυφτούνε γρήγορα με καθαρότερο τρόπο. Οι Άγγλοι ιμπεριαλιστές, αντιμετωπίζοντας τώρα εξαιρετικές δυσχέρειες, εκμεταλλεύονται εύλογα τη σημερινή κατάσταση στην Ελλάδα για τους πολεμικούς τους σκοπούς και ιδιαίτερα για τις διπλωματικές τους μηχανοραφίες στις άλλες βαλκανικές χώρες. Με τις ειδικές συνθήκες που ξέσπασε ο ελληνοϊταλικός πόλεμος, απειλώντας ήττες και πολεμικές καταστροφές ιδίως στην ηπειρωτική Ελλάδα, και παρ' όλη τη συνειδητή προσπάθεια των Ελληνοάγγλων ιμπεριαλιστών ν' αποφύγουνε τώρα ισχυρούς εσωτερικούς κλονισμούς στη χώρα, όλη η κατάσταση που δημιουργείται με τον πόλεμο, η κατάσταση στο πνεύμα των μαζών, στρατευμένων και μη, ο ανασχηματισμός του σώματος των αξιωματικών που αναγκαστικά άρχισε, η αγωνιώδης ανησυχία και δυσπιστία της μπουρζουαζίας στη σημερινή κυβέρνηση και η επίδραση της Αγγλίας οδηγούνε σε νέους πολιτικούς ανασχηματισμούς για την ασφαλέστερη διεξαγωγή του πολέμου ως την "τελική νίκη", δηλαδή για τη διατήρηση και επέκταση των πολεμικών βάσεων του αγγλικού ιμπεριαλισμού στο τμήμα αυτό της Μεσογείου και για τη χρησιμοποίηση των Ελλήνων εργατών και αγροτών σαν κρέας για κανόνια στα μέτωπα Ευρώπης, Αφρικής και Ασίας. Εξάλλου πολεμική προώθηση του Άξονα - πολύ πιθανή - στον Αίμο και στην ηπειρωτική Ελλάδα θα γεννήσει δίχως άλλο εκεί μια νέα εσωτερική κατάσταση χαώδη, που η πιο πέρα εξέλιξή της συνδέεται στενά με την πορεία των πολεμικών και κοινωνικών συγκρούσεων που επίκεινται.

Οι πιθανές νέες κυβερνήσεις στην Ελλάδα θα επιδιωχθούνε από τη μπουρζουαζία προς την κατεύθυνση ενός πολεμικού εθνικού συνασπισμού, δηλαδή προς μια περισσότερο ή λιγότερο σκεπασμένη δικτατορία της. Για το επαναστατικό προλεταριάτο η κατάσταση του πνεύματος μέσα στις μάζες, σε συνδυασμό με οποιαδήποτε από τις τέτοιες πολιτικές στο στρατόπεδο της εχθρικής τάξης, θάχει σπουδαία σημασία από μια μόνη άποψη : ότι θα μπορεί να τις χρησιμοποιήσει σαν έναυσμα για μια ανεξάρτητη ταξική δράση του και για την καλύτερη προετοιμασία του για τον παραπάνω βασικό σκοπό της μετατροπής του πολέμου σε επανάσταση.

Είναι παιδαριώδης και μηχανική η παραγνώριση των πολιτικών ανασχηματισμών στο εσωτερικό της εχθρικής τάξης. Ωστόσο νικήσει και στερεωθεί η δικτατορία του προλεταριάτου, διαφορές, αντιθέσεις, και συγκρούσεις ακόμη ενδοαστικές και γενικότερα μέσα στα μη προλεταριακά στρώματα της κοινωνίας θα έχουνε κάθε φορά ουσιώδη επίδραση στους τακτικούς καθορισμούς της επαναστατικής πολιτικής του προλεταριάτου.

Και μετά τη διάλυση των εργατικών οργανώσεων η τακτική του ενιαίου ταξικού μετώπου επιβάλλεται σε οποιοδήποτε περιορισμένη έκταση κι' αν είναι δυνατή η εφαρμογή της προσωρινά. Κάθε πρότασή μας σε άλλες εργατικές οργανώσεις για ενιαίο ταξικό μέτωπο κατά της δικτατορίας έχει σαν αυτονόητη προϋπόθεση όχι μόνον ότι οι οργανώσεις αυτές δεν μπορεί να υπερασπίζονε δημόσια, λ.χ. στις κοινές συγκεντρώσεις του ενιαίου μετώπου, την πολιτική του μπλοκ με τα αστικά κόμματα, αλλά και ότι γενικά θα αποκλείεται μια τέτοια υπεράσπιση για όλους τους συμμάχους στο διάστημα της ενιαιομετωπικής συμφωνίας. Διαφορετική αντίληψη για το ενιαίο μέτωπο θα ήτανε στην πράξη μέσο σύγχυσης των εργατών και βοήθεια στην πολιτική της συνεργασίας των τάξεων.

Πρέπει να αποκρουστεί κάθε διαφορετικό αντίκρουσμα της δικτατορίας της 4ης Αυγούστου και η ουσιαστική άρνηση κάθε δυνατότητας πολιτικής δράσης με κύριο καθήκον μια αρχειομαρξιστική

"στελεχοποίηση". Οι αντιλήψεις αυτές μετατρέπουν την κομμουνιστική οργάνωση σε κύκλο προπαγανδιστικό, οδηγούν από το στείρο φαναλισμό στην παθητικότητα και στην αποσύνθεση, δηλαδή αποτελούν άρνηση αυτής της εννοίας του Κόμματος.

4. Κομματική ενότητα

Αυτονόητη προϋπόθεση κάθε κομματικής ενότητας είναι μια καθαρή απάντηση στα παραπάνω τρία βασικά πολιτικά ζητήματα, απάντηση που θ' αποτελεί την κοινή πολιτική των ενιαίων τεταρτοδιεθνιστικών πυρήνων, υποχρεωτική στην πειθαρχία όλων των μελών.

Οι συζητήσεις ως τώρα φανέρωσαν ακόμη περισσότερο τις σοβαρές διαφωνίες που υπάρχουν για τα ζητήματα αυτά. Είναι επομένως αδύνατη η ύπαρξη και λειτουργία ενιαίου κομματικού σχηματισμού χωρίς να αποφασιστούν δημοκρατικά τα ζητήματα αυτά και η μειοψηφία να πειθαρχήσει στην πλειοψηφία.

Συγκόλληση των 4διεθνιστών χωρίς μια τέτοια κοινή απόφαση είναι ενότητα άνευ αρχών, θα δημιουργούσε μόνο ένα τεχνητό κατασκεύασμα στηριγμένο στην άμμο, ανίκανο για δράση και προορισμένο να σκορπιστεί σύντομα. Αυτό με αναμφισβήτητο τρόπο αποδείχτηκε με το διασπαστικό πραξικόπημα πούγινε στο τέλος της τωρινής ενοποιητικής συζήτησης στην Ακροναυπλία. Γι' αυτό μια τέτοια ιδέα πρέπει να θεωρηθεί ανάξια καν για συζήτηση ανάμεσα σε κομμουνιστές. Η μόνη δυνατή φάση της ενοποίησης είναι κείνη που χάραξε η απόφαση του Ιου Παγκόσμιου Συνεδρίου της 4ης Διεθνούς για το ελληνικό ζήτημα και σύμφωνα μ' αυτήν η αυγουστιάτικη απόφαση της Ακροναυπλίας πάνω στη βάση των οποίων ο πυρήνας της Ακροναυπλίας συγκρότησε με τον εκπρόσωπο της ΚΔΕΕ την Επιτροπή Συγχώνευσης [α) συζήτηση επίμαχων ζητημάτων, β) απόφαση, γ) ένωση]. Δεν πρόκειται απλώς να ενωθούν και τυπικά 3 σύντροφοι της ΚΔΕΕ (1 Ακρ., 1 Πύλ., 1 Φολ.) με τους υπάρχοντες εκεί ενιαίους σχηματισμούς 4διεθνιστών της ΚΔΕΕ. Αυτό δεν θάχε καμιά σημασία, θα μπορούσε νάχε γίνει μονομιάς προ πολλού χωρίς καμιά ιδιαίτερη ενοποιητική εργασία και ουσιαστικά υπάρχει. Το ζήτημα είναι για κάτι πολύ γενικότερο από τεχνητά πυρηνικά συγκολλήματα, πρόκειται για τη θεμελίωση ενιαίου κομματικού σχηματισμού σε εθνική κλίμακα πάνω σε ενιαία πολιτική βάση.

Γι' αυτό πρέπει να απορριφτεί σαν απλή και καθαρή άρνηση της εθνικής κομμουνιστικής οργάνωσης και η άποψη πως ο κάθε πυρήνας εξορίστων μπορεί νάχει τη δική του πολιτική και τη δική του πειθαρχία με την τερατώδη αιτιολογία πως όταν τα μέλη μιας κομμουνιστικής οργάνωσης φυλακίζονται σε διάφορα μέρη η εθνική κομμουνιστική οργάνωση διαλύεται και μετατρέπεται σε απλό όμιλο φιλικώς αλληλογραφούντων πυρήνων. Ούτε οι δυσχέρειες της συνωμοτικής επικοινωνίας ανάμεσα στα στρατόπεδα (δυσχέρειες που άλλωστε δεν είναι ανυπερβλήτες) ούτε ο εύλογος γενικός πόθος για την ενότητα μπορούν να καταργήσουν τις πιο στοιχειώδεις προϋποθέσεις μιας αληθινής ενότητας των 4διεθνιστών μέσα σε εθνική κλίμακα.

Είναι το ίδιο διαλυτική η άποψη πως, μια που όλα σχεδόν τα μέλη βρίσκονται τώρα εξορίστα κλπ., δεν είναι απαραίτητη μια ενιαία για όλους, χωρίς διαφορούμενα, ξάστερη πολιτική γραμμή στα φλέγοντα ζητήματα (πυρηνική "ενότητα" και πυρηνική πειθαρχία). Ίσα-ίσα στις σημερινές στιγμές η ενοποίηση σε μια πολιτική βάση παρουσιάζεται επιταχτικότερη περισσότερο από κάθε άλλη φορά. Η παραγνώριση αυτής της ανάγκης μπορεί να οφείλεται στον εκνευρισμό από την πίεση των τωρινών δυσχερειών στα στρατόπεδα, αλλά μόνο τον κομφουζιονισμό θα υπηρετούσε μέσα στις γραμμές μας αν γενικευότανε. Γι' αυτό και με τόσο πείσμα τήνε καλλιεργεί ως τώρα ο καταδικασμένος από τη μεγίστη πλειοψηφία ντεφαιτισμός και οι σύμμαχοι με τον ηγέτη του στο παλιό σχίσμα ΚΔΕΕ και στην πρώτη διασπαστική αυτοανακήρυξη του 1936.

Είναι το ίδιο διαλυτική η άποψη πως, μια που όλα σχεδόν τα μέλη βρίσκονται τώρα εξορίστα κλπ., δεν είναι απαραίτητη μια ενιαία για όλους, χωρίς διαφορούμενα, ξάστερη πολιτική γραμμή στα φλέγοντα ζητήματα (πυρηνική "ενότητα" και πυρηνική πειθαρχία). Ίσα-ίσα στις σημερινές στιγμές η ενοποίηση σε μια πολιτική βάση παρουσιάζεται επιταχτικότερη περισσότερο από κάθε άλλη φορά. Η παραγνώριση αυτής της ανάγκης μπορεί να οφείλεται στον εκνευρισμό από την πίεση των τωρινών δυσχερειών στα στρατόπεδα, αλλά μόνο τον κομφουζιονισμό θα υπηρετούσε μέσα στις γραμμές μας αν γενικευότανε. Γι' αυτό και με τόσο πείσμα τήνε καλλιεργεί ως τώρα ο καταδικασμένος από τη μεγίστη πλειοψηφία ντεφαιτισμός και οι σύμμαχοι με τον ηγέτη του στο παλιό σχίσμα ΚΔΕΕ και στην πρώτη διασπαστική αυτοανακήρυξη του 1936.

5. Παράνομο κέντρο της Διεθνούς και Κόμμα

Άμεσο καθήκον των 4διεθνιστών στην Ελλάδα για τη στιγμή αυτή είναι η δημιουργία ενός κέντρου της 4ης Διεθνούς έξω, κοντά στις μάζες. Αυτό θα συγκροτηθεί με την άμεση συνεργασία της Ε.Ε. της Διεθνούς και της Αντιπροσωπείας μας στο εξωτερικό με αρχική βάση τους έξω συντρόφους και με τη βοήθεια των εξορίστων. Όταν ιδρυθεί, το Κέντρο αυτό θα οργανώσει Συνέδριο, όπου θα ιδρυθεί και θα ανακηρυχτεί το Κόμμα και θα πάρουν μέρος με θετική ψήφο όλα τα εξορίστα ή φυλακισμένα μέλη.

Έως τότε το Κέντρο θα διευθύνει όλο τον αγώνα στην Ελλάδα με βάση τη γενική πολιτική γραμμή που θάχουνε χαράξει οι αποφάσεις των κοινών συνελεύσεων μέσα και έξω από τα στρατόπεδα, σύμφωνα με τις οδηγίες της Ε.Ε. της Διεθνούς και με δική του πρωτοβουλία και ευθύνη.

Το ιδιαίτερό του επίσημο όνομα θα δώσει στο Κόμμα το Συνέδριο. Ίσαμε τότε όλοι μαζί οι ενιαίοι κομματικοί "Πυρήνες 4διεθνιστών" με την προσωρινή τους Διοίκηση θα είναι "ελληνικό τμήμα του Παγκόσμιου Κόμματος για τη Σοσιαλιστική Επανάσταση

(4η Διεθνής)" που είναι και το επίσημο όνομα της Διεθνούς.

Όσότου να συγκροτηθεί το Κέντρο τα έξω μέλη οφείλουν πρώτον να επιδιώξουν τη γρηγορότερη σύνδεση με τη Διεθνή, δεύτερο να κάνουν στο μέτρο των δυνάμεών τους ζύμωση επαναστατική με βάση την απόφαση, τρίτο να χρησιμέψουνε σαν κανονικός και γοργός σύνδεσμος του καθενός στρατοπέδου με τα άλλα.

6. Οργανωτικά

Σε περίοδο υποχώρησης του κινήματος, μέσα στο μακροχρόνιο διασκορπισμό των δυνάμεων της κομμουνιστικής αριστεράς που βγήκανε από τις δυο παλιές οργανώσεις, επαναστατημένες κατά του σταλινικού και αρχαιομαρξιστικού γραφειοκρατισμού, και μέσα στις σφοδρές πολεμικές των διαφόρων ομάδων της για την επεξεργασία της ορθότερης γραμμής, παρουσιάστηκαν συχνά ενέργειες ανεύθυνες και φανερώθηκαν συνήθειες αποσυνθετικές, κι αυτές δυστυχώς δεν έχουν εξαφανιστεί ολότελα όπως δείχνει σειρά από πρόσφατα γεγονότα που εκθέτουμε το κύρος του ρεύματός μας στη χώρα (βλέπε παράρτημα). Τα φαινόμενα αυτά δεν μπορούν να θεωρηθούν απλές υπερβολές φραξιονιστικού ζήλου, αλλά μαρτυρούνε μια επικίνδυνη νοσηρότητα. Πρέπει οριστικά να καταδικαστεί κάθε τέτοια εκδήλωση και μέθοδος. Ζωτική οργανωτική ανάγκη είναι να προφυλαχτεί το Κόμμα από τον κίνδυνο της ξαναεμφάνισής τους μέσα στις γραμμές του. Η καταδίκη από την κοινή κομματική συνείδηση των φαινομένων αυτών και ο έμπρακτος σεβασμός του δημοκρατικού συγκεντρωτισμού απ' όλους θα είναι αρκετή εγγύηση για ένα υγιές εσωτερικό καθεστώς που δίχως αυτό, όπως και δίχως μια ορθή πολιτική, είναι αδύνατη οποιαδήποτε ανάπτυξη του Κόμματος.

Η βοήθεια από τα διοικητικά όργανα στους σχηματισμούς της βάσης για την ελεύθερη ανάπτυξη της ιδεολογικής ζωής του Κόμματος με την αβίαστη κανονική συζήτηση των διαφόρων απόψεων στο εσωτερικό του και η αυστηρή πειθαρχία στις αποφάσεις των σχηματισμών και στις εντολές των διοικητικών οργάνων είναι οι ουσιώδεις προϋποθέσεις για τον τερματισμό της φατριαστικής διαπάλης.

Κάθε άποψη και πρόταση που αφορά την κομματική πολιτική και οργάνωση έρχεται ανοικτά στις αντίστοιχες συνελεύσεις και όργανα σε γνώση και έλεγχο όλων των μελών και δεν μένει ιδιαίτερη υπόθεση μερικών μελών ή ομάδων. Οι αποφάσεις των διοικητικών οργάνων διαβιβάζονται σαν ενιαίες εντολές

στην επεξεργασία των οποίων έχουν πάρει μέρος και οι μειοψηφίες που αντιπροσωπεύονται σ' αυτά τα όργανα - και όχι σαν περίληψη των πρακτικών της σχετικής συνεδρίασής τους με τις γνώμες των διαφόρων διοικητικών επιτρόπων κατά τη μέθοδο της λέσχης. Το ίδιο και τα δημοσιογραφικά κομματικά όργανα δεν είναι βήματα ελεύθερων γνωμών για τα διάφορα μέλη ή ομάδες, αλλά είναι όργανα της ενιαίας γραμμής των υπευθύνων κομματικών διοικήσεων και σωμάτων, ακόμη και στις σύντομες προσυεδριακές περιόδους που το Κόμμα συζητεί δημόσια από τις ειδικές στήλες αυτών των οργάνων.

Είναι ασυμβίβαστη με το δημοκρατικό συγκεντρωτισμό η αντίληψη ότι η ανταλλαγή των γνωμών μέσα στο Κόμμα και ο αβίαστος σχηματισμός των ιδεολογικών του τάσεων μπορεί να εκφραστεί στη δημιουργία οργανωμένων οπωσδήποτε φραξιών είτε στις προσυεδριακές συζητήσεις είτε πριν απ' αυτές. Αν αναγνωρίζαμε σαν ομαλό και κανονικό ένα τέτοιο καθεστώς, θα αφαιρούσαμε από το Κόμμα το πιο ζωτικό του όπλο, την κομμουνιστική πειθαρχία και ενότητα, και θα το μετατρέπαμε σε μια σοσιαλδημοκρατική ομοσπονδία φραξιών. Ούτε η κριτική του Τρότσκι κατά του γραφειοκρατικού συγκεντρωτισμού ούτε οι οργανωτικές θέσεις της 4ης Διεθνούς δικαιολογούν οπωσδήποτε παρόμοιες παραχωρήσεις στην ιδέα της φράξιας.

Για τους ίδιους λόγους πρέπει να αποκρουστεί κάθε αντίληψη για "ομάδες προελεύσεως" με οποιαδήποτε μορφή σαν απόλυτα απαράδεκτη μέσα σε ενιαίους κομματικούς σχηματισμούς.

24 Νοέμβρη 1940

(Η απόφαση πάρθηκε ομόψηφα)

ΤΡΟΤΣΚΙ ΚΑΙ ΚΟΜΜΑΤΙΚΗ ΟΡΓΑΝΩΣΗ

του Γιάννη Ξυπόλυτου

Ο Γιάννης Ξυπόλυτος, εργάτης οικοδόμος, επαναστάτης αγωνιστής από τα νεανικά του χρόνια, και από τα σημαντικότερα προλεταριακά στελέχη του τεταρτοδιεθνιστικού κινήματος, εκτελέστηκε στο Κούρνοβο τον Ιούνιο του 1943 μαζί με άλλα τροτσκιστικά στελέχη: τον Παντελή Πουλιόπουλο, τον Νώντα Γιαννακό, τον Γιάννη Μακρή. Από τα λίγα γραφτά του Γιάννη Ξυπόλυτου που περισώθηκαν, δημοσιεύουμε την παρακάτω εξαιρετική πολεμική του ενάντια σε ιδέες και μέθοδες ξένες στο προλεταριακό επαναστατικό κίνημα, γραμμένη στην Ακροναυπλία για την επέτειο της δολοφονίας του Τρότσκι στο Μεξικό και δημοσιευμένη τότε σε ειδικό χειρόγραφο "Δελτίο" του πυρήνα Ακροναυπλίας της ΕΟΚΔΕ - τον Αύγουστο του 1941.

Ο Τρότσκι, πεθαίνοντας δεν μας άφησε μια πολύτιμη υποθήκη μονάχα στο θεωρητικό και πολιτικό τομέα, αλλά εξίσου πολύτιμη και στον οργανωτικό, και συγκεκριμένα στο ζήτημα του Κόμματος.

Ο θάνατός του βρήκε τους Έλληνες οπαδούς του σε μία από τις σοβαρότερες τους προσπάθειες: της συνένωσης των δυνάμεών τους σ' ενιαίο τμήμα της 4ης Διεθνούς και συγκρότησης του Κόμματος του ελληνικού προλεταριάτου. Επίσης η πρώτη επέτειος του θανάτου του τους βρίσκει ακόμη με το πρόβλημα αυτό επί τάπητος και στη συνέχιση αυτής της προσπάθειας. Φυσικά εδώ πρόκειται για κείνους που πήραν στα σοβαρά το σπουδαιότατο αυτό ζήτημα, που νιώθουν πως από την τέτοια ή τέτοια του λύση θα εξαρτηθεί η πιο πέρα πορεία του κι αυτή ακόμα η ύπαρξή του κι άρα αυτή ή κατάσταση του κινήματός μας στη χώρα γι' αρκετό διάστημα. Για όλους εκείνους δηλαδή που δεν τους λείπει το απαραίτητο αίσθημα ευθύνης στις πράξεις τους, τουλάχιστο όταν αυτές αφορούν κεφαλαιώδη ζητήματα τον κίνηματος. Αυτούς μόνο βρίσκει ή πρώτη επέτειος τον θάνατου στη συνέχιση της προσπάθειάς τους για την ενοποίηση των τεταρτοδιεθνιστικών δυνάμεων της χώρας και τη δημιουργία του Κόμματος της 4ης Διεθνούς και τους βρίσκει μ' ακλόνητη την πεποίθηση πως θα την φέρουν σ' ευνοϊκό τέρμα παρ' όλες τις αντικειμενικές δυσχέρειες και προπαντός παρ' όλες τις αντιδράσεις και τα αχαρακτήριστης μορφής εμπόδια που συναντούν, γιατί το μόνο δυνατό αποτέλεσμα που μπορούν νάχουν τέτοιας μορφής εμπόδια είναι ο ανεξίτηλος στιγματισμός εκείνων που τα προβάλλουν.

Σ' αυτή λοιπόν τη συνεχιζόμενη προσπάθειά μας για τη δημιουργία του Κόμματος, που μάς βρίσκει ή πρώτη επέτειος της δολοφονίας του αρχηγού του

ρεύματός μας, αποκτά ιδιαίτερη σημασία και επικαιρότητα, μαζί με όλο το άλλο έργο τον Λέοντα Τρότσκι που μάς φέρνει στο νου η επέτειος αυτή, να αναμνηστούμε και κείνο που αφορά τα ζητήματα της οργάνωσης και λειτουργίας του κόμματος και να βγάλουμε κι απ' αυτό το μέρος της ανεκτίμητης υποθήκης που μάς άφησε πολύτιμα διδάγματα για τη δράση μας, κατανοώντας το πραγματικό νόημα των ιδεών του και της πράξης του.

* * *

Μια σωστή θεωρία, ένας σωστός ιδεολογικός εξοπλισμός και μια ορθή πολιτική που θ' απορρέει από την ορθή κατανόηση της πρώτης είναι ή πρωταρχική και κύρια προϋπόθεση για το Κόμμα. Είναι ή ψυχή και ο εγκέφαλος του. Αν αυτό φαίνεται σαν κάτι αυτονόητο, η ιδέα ενός κόμματος που δεν θάχε, έστω και για λίγο χρόνο, μια πολιτική ή που θάχε τόσες πολιτικές όσα και τα μέλη, θα φαινότανε σαν καθαρός παραλογισμός σε καθένα που δεν θα μπορούσε ν' αντιληφθεί τι σκεπάζει αυτή ή ιδέα.

Δεν τελειώνει όμως εδώ το πρόβλημα του Κόμματος, αλλά δημιουργεί άλλα με τα οποία βρίσκεται σε αδιάσπαστη αλληλουχία. Η σωστή πολιτική, για νάρθει στην πράξη μ' επιτυχία, απαιτεί σωστή μορφή οργάνωσης, σωστό τρόπο εσωτερικής του λειτουργίας, σχέσεων των διαφόρων οργάνων του μεταξύ τους και των μελών του προς αυτά, σωστό και ακριβή κατά το δυνατό καθορισμό των δικαιωμάτων και καθηκόντων τους και υγιείς προλεταριακές μέθοδες σ' αυτές τους τις σχέσεις. Μ' άλλα λόγια και πιο συγκεκριμένα, ένα κόμμα που θα βασίζεται στο σύστημα των πυρήνων η οργάνωσή του και στο δημοκρατικό συγκεντρωτισμό η λειτουργία του όπως μας τάδωσε και τα δύο η μπολσεβίκικη πείρα.

Αν όμως το πρώτο ζήτημα είναι κάτι πολύ συγκεκριμένο, χειροπιαστό θα μπορούσε να πει κανείς, τουλάχιστο στην τυπική του μορφή, στα εξωτερικά του γνωρίσματα, ώστε να μη μπορεί να του δώσει κανείς ποικίλες ερμηνείες -και να το δέχεται ενώ ταυτόχρονα τ' αρνιέται, δεν συμβαίνει το ίδιο και με το δεύτερο, το δημοκρατικό συγκεντρωτισμό. Και ο σταλινισμός και ο αρχαιομαρξισμός στ' όνομα κάποιου "δημοκρατικού συγκεντρωτισμού" καταπνίγουν κάθε εκδήλωση αντίθεσης στο αλάθητο της γραφειοκρατίας τους. Εδώ όμως δεν πρόκειται γι' αυτούς, αλλά για τις ιδέες του Τρότσκι σ' αυτό το τελευταίο ζήτημα, του δημοκρατικού συγκεντρωτισμού δηλαδή, και πως οι πραγματικοί και οι λεγόμενοι οπαδοί του τις αντιλαμβάνονται και τις εφαρμόζουν στην πράξη.

Να μερικά δείγματα "τροτσκιστικής" αντίληψης του δημοκρατικού συγκεντρωτισμού. Χαρακτηρίζεται από το σ. Στ. "πολύ ασυνείδητη παραποίηση και πλαστογράφηση του Τρότσκι" ("Δελτίο" ντεφετιστών Νο 2, Γενάρης 1941) η ακόλουθη αντίληψη: "Είναι ασυμβίβαστη με το δημοκρατικό συγκεντρωτισμό η αντίληψη ότι η ανταλλαγή των γνωμών μέσα στο Κόμμα και ο αβίαστος σχηματισμός των ιδεολογικών τάσεων μπορεί να εκτραπεί στη δημιουργία οργανωμένων οπωσδήποτε φραξιών είτε στις προσυνεδριακές συζητήσεις είτε πριν απ' αυτές. Αν αναγνωρίζαμε σαν ομαλό και κανονικό ένα τέτοιο καθεστώς, θα αφαιρούσαμε από το Κόμμα το πιο ζωτικό του όπλο, την κομμουνιστική πειθαρχία και ενότητα, και θα το μετατρέπαμε σε μια σοσιαλδημοκρατική ομοσπονδία φραξιών. Ούτε η κριτική του Τρότσκι κατά του γραφειοκρατικού συγκεντρωτισμού ούτε οι οργανωτικές θέσεις της 4ης Διεθνούς δικαιολογούν οπωσδήποτε παρόμοιες παρακωρήσεις στην ιδέα της φράξιας" (απόφαση πυρήνα Ακροναυπλίας ΕΟΚΔΕ, Νοέμβρης 1940). Ο χαρακτηρισμός που κάνει σ' αυτή τη θέση του πυρήνα Ακροναυπλίας της ΕΟΚΔΕ φανερώνει και τις δικές του αντιλήψεις, μολοντί ο ίδιος γραφτά απόφυγε να τις διατυπώσει καθαρά. Τις εξέθεσε όμως προφορικά στο Μαρξιστικό Κύκλο υποστηρίζοντας ότι: "Η αντίληψη που είχαμε μέχρι τώρα για το ζήτημα αυτό ήταν εσφαλμένη. Ο Τρότσκι μας λέει τώρα ότι η απαγόρευση των οργανωμένων φραξιών στο μπολσεβίκικο κόμμα ήταν ένα προσωρινό μέτρο, πράγμα που αποδείχνει πώς πριν ήτανε ελεύθερη ή ύπαρξή τους..." (Βάλαμε σε εισαγωγικά αυτά τα λόγια γιατί τα θυμούμαστε επί λέξει όπως τάπε.). Παρόμοιες αντιλήψεις υποστήριξε και σχετικά με το ζήτημα πως και πότε συζητά το Κόμμα. Και

στο Μαρξιστικό Κύκλο προφορικά, όπως κάνει γραφτά στο "Δελτίο" του ντεφετιστικού "κόμματος", προσπάθησε ν' αποδείξει τον Τρότσκι θιασώτη ενός καθεστώτος που δεν είναι άλλο στην ουσία του παρά ομοσπονδία των φραξιών. Αλλά να κ' ένα άλλο δείγμα της ίδιας ιδέας από γράμμα του σ. Γ. Κρ. στο σ. Δ. Β.: "Τέτοια ελευθερία σκέψης τους διέπνεε (σημ. δική μας: πρόκειται για τους μπολσεβίκους) πού σήμερα μας παραξενεύει ή έκδοση χωριστών οοργάνων στο εσωτερικό του ίδιου Σοσιαλδημοκρατικού Κόμματος. Όταν έπαυσε αυτή ή πνευματική ελευθερία, έπαυσαν κι αυτοί να υπάρχουν για την επανάσταση. Αν αυτές οι οργανωτικές αντιλήψεις δεν είναι ουτοπία μα εφαρμόσιμες και απαραίτητη η εφαρμογή τους, πρέπει σε κάθε περίπτωση να βρίσκουμε τρόπο για την απρόσκοπτη εφαρμογή τους". Κι' αυτός φυσικά εν ονόματι του τροτσκισμού διακηρύσσει τις ιδέες αυτές. Και ένα τρίτο δείγμα "τροτσκιστικής" αντίληψης του δημοκρατικού συγκεντρωτισμού: Τα διοικητικά όργανα του Κόμματος είναι υποχρεωμένα για κάθε ζήτημα και σε κάθε στιγμή να στέλνουν μαζί με τις αποφάσεις και τις ιδιαίτερες γνώμες πού θα διατυπωθούν αν αυτοί που τις διατυπώνουν το ζητήσουν. Δηλαδή όχι αποφάσεις στην ουσία, αλλά πρακτικά των συνεδριάσεών τους οφείλουν να διαβιβάζουν αυτά τα όργανα. (Αντίληψη πού διατυπώθηκε από το σ. Δ. Β. στον πυρήνα Ακροναυπλίας ΕΟΚΔΕ και εν ονόματι της οποίας καθόρισε και σειρά ενεργειών του).

Έχει κανείς την αντίληψη πώς διαβάζει ή ακούει αντιτροτσκιστική πολεμική κάποιου σταλινικού ή αρχαιομαρξιστή που γι' άγνωστους λόγους τη γαρνίρει με κολακευτικά λόγια για τον Τρότσκι, και μ' όρκους πίστεως σ' αυτόν. Και πραγματικά μέχρι τότε μόνο απ' τούς δεδηλωμένους εχθρούς του ρεύματός μας, από τους εκ συστήματος συκοφάντες του Τρότσκι, από τον αρχαιομαρξισμό και προπάντων από κείνον πού όπλισε το δολοφόνο χέρι του Τζάκσον, το σταλινισμό, είχαμε ακούσει ν' αποδίδονται τέτοιες αντιλήψεις στον Λέοντα Τρότσκι.

Το να, αποδίδεις σ' έναν αντίπαλό σου ιδέες πού δεν έχει, να τον συκοφαντείς με το σκοπό να τον εξουθενώσεις πολιτικά, είναι φυσικά πράξη αισχρή και απαράδεκτη στις γραμμές ενός πραγματικά προλεταριακού κόμματος. Αλλά το να συμπεριφέρεσαι ουσιαστικά κατά τον ίδιο τρόπο απέναντι ενός που παρουσιάζεσαι σα φίλος του, σαν ο γνησιότερος οπαδός του και διακηρύσσοντας την "απολυτότατη" πίστη στις ιδέες του, αυτό είναι κάτι που πρέπει να χεις πάρα πολύ εξοικειωθεί με μερικές μέθοδες "ιδε-

ολογικής" πάλης για να τ' αποτολμήσεις και νάχεις ευδόκιμα φοιτήσει σε μερικές "πολιτικές" σχολές τύπου Χαϊτά,

Νομίζουμε πώς αποτελεί καθήκον απέναντι στη μνήμη του δολοφονημένου αρχηγού του Παγκόσμιου Κόμματος μας να καταδειχτεί ακόμη μια φορά, με την ευκαιρία της 1ης επετείου τον θανάτου του, πόσο αντίθετες είναι οι ιδέες αυτές με τις δικές του, πόσο βαθιά αντιτροτσκιστικές είναι και πόσο καθαρή άρνηση της έννοιας τού Κόμματος αποτελούν.

Ποια είναι η ουσία αιτών των αντιλήψεων; Φαίνεται καθαρά απ' αυτά που παραθέσαμε: Ένα κόμμα με οργανωμένες φράξιες, σε συνεχή συζήτηση και πάλη μεταξύ τους στο εσωτερικό του κόμματος και δημόσια, σαν μόνιμο κανονικό καθεστώς κι ακόμη -τι το παράξενο;- με ιδιαίτερα δημοσιογραφικά όργανα αυτών των φραξιών. Ένα κόμμα του οποίου τα διάφορα διοικητικά όργανα δεν θα στέλνουν οδηγίες κι αποφάσεις τους για δράση στους σχηματισμούς του αλλά τα πρακτικά των συνεδριάσεών τους για συζήτηση. Δηλαδή ένα κόμμα πού, ενώ θα ονομάζεται έτσι, οτιδήποτε άλλο μπορεί νάναι, αλλά όχι κόμμα.

Τ' αποτελέσματα που θάχε για ένα κόμμα ή τυχόν επικράτηση τέτοιων ιδεών θάταν πρώτα - πρώτα ή παράλυση κάθε δυνατότητας δράσης, δηλαδή δράσης επαναστατικής, οργάνωσης και κινητοποίησης των μαζών, κατεύθυνσης των αγώνων τους, γιατί θα το μετέτρεπε σε λέσχη αδιακόπως συζητούντων, γιατί θα τούλειπε ουσιαστικά ή ενιαία πολιτική και κάθε πειθαρχημένη προσπάθεια των μελών του σ' αυτή.

Ποια δράση θα μπορούσε να κάνει ένα κόμμα από το Πολιτικό Γραφείο ως το κατώτερο διοικητικό όργανο είναι υποχρεωμένο να στέλνει στους σχηματισμούς του όχι αποφάσεις και οδηγίες ενιαίες, αλλά τόσες γνώμες για κάθε ζήτημα και κάθε στιγμή, όσες είναι οι φράξιες και οι μεμονωμένοι διαφωνούντες μέσα σ' αυτό, εφόσον αυτές κι' αυτοί θα το ζητήσουν, και οι σχηματισμοί είναι υποχρεωμένοι να συζητήσουν για όλες αυτές; Ποια δράση μπορεί να κάνει όταν, όχι στα κανονικά όρια και στις έκτακτες σοβαρές περιπτώσεις, αλλά οποιαδήποτε στιγμή και για οποιοδήποτε ζήτημα κρίνει αναγκαίο όχι το κόμμα αλλά μια του φράξια, μια μικρή ομάδα μελών του, να θέσει υπό συζήτηση, το κόμμα είναι υποχρεωμένο ν' ανοίξει γενική εσωτερική και δημόσια συζήτηση; Πως μπορεί να υπάρχει ενιαία εμφάνισή του στις μάζες και ενιαία πολιτική γραμμή στην οποία πρέπει να τις κατακτήσει, όταν πλάι στην επίσημη πολιτική φέρνει σ' αυτές τις μάζες ταυτόχρονα και συνεχώς

όλες τις άλλες των φραξιών του είτε με τις ιδιαίτερες εφημερίδες τους που θα θεωρούνται και θάνατο ένα κομμάτι του, είτε με τις ιδιαίτερες γνώμες τους που οι εκπρόσωποί τους θα δημοσιεύουν στο επίσημο του όργανο οποτεδήποτε θέλουν; Τέλος, οσοδήποτε κοινές αποφάσεις κι αν παίρνονται, οσοδήποτε πανηγυρικές κι αν είναι οι διακηρύξεις πειθαρχίας στη δράση γι' αυτές, ποια πραγματική πειθαρχία μπορεί να στερεωθεί μέσα στο κόμμα, όταν αυτό έχει αναγνωρίσει την με οποιαδήποτε οργανωμένη μορφή ύπαρξη και λειτουργία φραξιών στο εσωτερικό του σα νόμιμη και φυσιολογική κατάστασή του; Αυτό το ίδιο το γεγονός της συσσωμάτωσης των μελών του ή ενός ποσοστού αυτών σε ιδιαίτερες οργανωμένες ομάδες με ιδιαίτερες στενότερες σχέσεις, συζητήσεις κλπ. μεταξύ τους, κι αν ακόμη είναι πολύ χαλαρή ή μορφή της οργάνωσής τους στην αρχή, δημιουργεί απ' αυτή του τη φύση αναπότρεπτα ένα αίσθημα ιδιαίτερης πειθαρχίας, στενότερο, προς τη φράξια, το οποίο θα κάνει όλο και στενότερες τις σχέσεις των μελών της, Θα συσφίγγει ακόμη περισσότερο τους αρχικά - ας υποθέσουμε - χαλαρούς οργανωτικούς τους δεσμούς, οι οποίοι πάλι με τη σειρά τους θα το δυναμώνουν ακόμη πιο πολύ σε βάρος της γενικότερης κομματικής πειθαρχίας κι εν γένει του κομματικού αισθήματος, έτσι που και τα δύο αυτά τα τελευταία να καταντήσουν σε λίγο μια απλή σκιά.

Προβάλλεται όμως το επιχείρημα ότι οι διάφορες φράξιες που λειτουργούν μέσ' το κόμμα έχουν εκτός από κείνο που τις χωρίζει, και μάλιστα πάνω απ' αυτό, και κείνο που τις ενώνει: το γενικό σκοπό, το κοινό πρόγραμμα και τις γενικές αρχές του κόμματος. Το γεγονός αυτό, μαζί με το εξυψωμένο πολιτικό επίπεδο και την εξυψωμένη συνείδηση των μελών του, Θα εμποδίσει να κυριαρχήσει το αίσθημα του φραξιονιστικού συμφέροντος πάνω στο αίσθημα του κομματικού συμφέροντος και να εκτραπεί ο αγώνας των φραξιών σε συνεχείς συζητήσεις, σε διαρκή πάλη, σε ιδιαίτερες εμφανίσεις με τον ένα ή τον άλλον τρόπο και σε αποκρουστικότητα ξεχωριστής πειθαρχίας, ώστε να μην είναι ανάγκη καταστατικών περιορισμών.

Κατ' αρχήν δεν πρόκειται για καμιά παρεκτροπή. Η λογική η οποία θα αναγνώριζε σαν κάτι φυσικό και αναγκαίο την ύπαρξη οργανωμένων φραξιών, θα αναγνώριζε σαν ακόμη φυσικότερο και αναγκαιότερο την τέτοια τους δράση και τις τέτοιες σχέσεις μεταξύ τους και καθόλου σαν παρεκτροπή. Αυτό υπό την προϋπόθεση βέβαια ότι η αντίληψη αυτή θάταν συ-

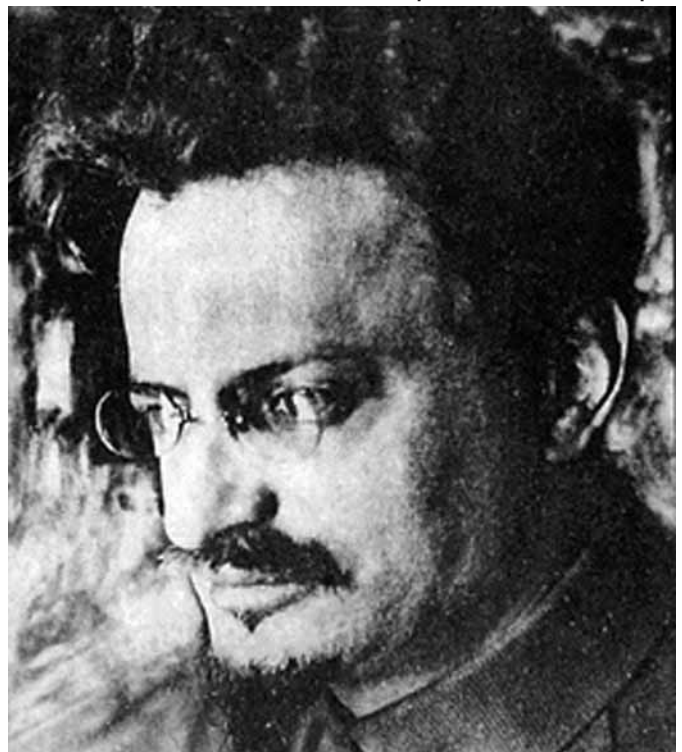
νεπής με τον εαυτό της. ‘Οπωσδήποτε όμως δεν μπορεί νάναι κι αλλιώς. Για να επικρατήσει σ’ ένα κόμμα ή ιδέα της ομοσπονδίας των φραξιών πρέπει νάχουν επικρατήσει ταυτόχρονα κι ιδέες συναφείς με τις αναγκαίες, αναπότρεπτες σχέσεις των φραξιών και εν γένει του αντιστοίχου χαρακτήρα του κόμματος - το ένα είναι στενά συνδεδεμένο με το άλλο. Αλλά ας παραδεχτούμε προς στιγμή, κάνοντας έναν οποιοδήποτε αυθαίρετο συλλογισμό, πως μπορεί ένα κόμμα να θεωρήσει λογικό το καθεστώς των οργανωμένων φραξιών δίχως νάχει ακόμη παραδεχτεί σα λογικές τις συνέπειές του.

Ούτε το πολιτικό επίπεδο ούτε καμιά από τις άλλες κομματικές αρετές μπορεί νάναι στον ίδιο βαθμό ανεπτυγμένες μέσα στο Κόμμα. ‘Η στάθμη τους ποικίλλει και ή έννοιά τους ακόμη δεν μπορεί νάναι πλήρως κοινή εξ αίτιας της διαφορετικής κομματικής ηλικίας, της διαφορετικής κοινωνικής προέλευσης των μελών του και των διαφορετικών επιδράσεων που εξακολουθούν να δέχονται και μέσ’ στο κόμμα. Αυτό πού καθορίζει τις διαφορετικές πολιτικές τους ιδέες κάθε φορά, θα καθορίζει επίσης και διαφορετική αντίληψη στη σχέση φραξιονιστικού και κομματικού συμφέροντος ανάμεσα στα μέλη και ανάμεσα στις φράξιες βέβαια. Αυτό φυσικά μπορεί να συμβεί και όταν το κόμμα λειτουργεί κατά τον ιδεωδέστερο τρόπο. Να βρεθούν άτομα, τάσεις ακόμη, πού βάζοντας το φραξιονιστικό τους συμφέρον πάνω από το γενικό του κόμματος -το νιώθουν αυτό ή όχι, δεν έχει σημασία- θέλουν π.χ. να θέτουν διαρκώς τις διαφορές τους σε γενική συζήτηση μέσ’ στο κόμμα. Εδώ όμως είναι αυτό το κόμμα πού θα κρίνει και θ’ αποφασίσει τι θα γίνει. Στην περίπτωση αυτή το εξυψωμένο γενικό πολιτικό επίπεδο και ή εξυψωμένη συνείδησή του θα παίξουν τον αποφασιστικό ρόλο για την ορθή λύση. Στο καθεστώς όμως της ομοσπονδίας των φραξιών και της απόλυτης “ελευθερίας” των συζητήσεων παντού και πάντοτε, δεν συμβαίνει το ίδιο, ‘Εκεί είναι υποχρεωμένο να μετατραπεί σε λέσχη συζητήσεων μ’ όλα τα επακόλουθα. Το εξυψωμένο λοιπόν πολιτικό επίπεδο τού κόμματος γενικά κι’ όλες οι άλλες αρετές του -κι αν ακόμη μπορούσαν να υπάρχουν σ’ ένα τέτοιο κόμμα- δεν θάταν αξιόλογες εγγυήσεις, ικανές ν’ αποτρέψουν τις συνέπειες πού αναφέραμε πιο πάνω από ένα τέτοιο καθεστώς. ‘Οπως είπαμε όμως προηγούμενα, το καθεστώς αυτό από την ίδια τη φύση του κάνει υπερτροφικό το φραξιονιστικό αίσθημα, ενώ το κομματικό σχεδόν το εκμηδενίζει. Η τάση λοιπόν να μπαίνει πάνω απ’ όλα το φραξιονιστικό συμφέρον, θα γίνει

γενική. “Έτσι δύο δρόμοι ανοίγονται σε εκείνο το κόμμα που θάχε παραδεχτεί τη λογικότητα του καθεστώτος αυτού δίχως νάχει ταυτόχρονα παραδεχτεί τη λογικότητα των συνεπειών του: ή να λύσει την αντίφαση της λογικής του εγκαταλείποντας τον παραλογοισμό να θεωρεί παράλογο το αποτέλεσμα ενώ θεωρεί λογική την αιτία και ν’ αναγνωρίσει μ’ όλες του τις συνέπειες το καθεστώς αυτό ή επιμένοντας στον παραλογοισμό -αν είναι δυνατό!- να γίνει τόσα κομμάτια όσες κι οι φράξιες του. Δηλαδή έτσι ή αλλιώς να διαλυθεί σαν κόμμα. Στην πρώτη περίπτωση ουσιαστικά, στη δεύτερη και τυπικά.

‘Έτσι και με την αυθαίρετη υπόθεση πού κάναμε να δεχτούμε προς στιγμή το δυνατό της επικράτησης ενός τέτοιου καθεστώτος μέσ’ στο κόμμα δίχως νάχουν ταυτόχρονα επικρατήσει κι όλες οι σχετικές, οι αναπόσπαστα και στενότερα συνδεδεμένες μ’ αυτό ιδέες, (βλέπουμε πώς καταλήγουμε οπωσδήποτε εκεί, και θάταν και στην αυθαίρετη αυτή υπόθεση απλώς ζήτημα χρόνου. ‘Αλλά στην πραγματικότητα είναι τόσο στενά συνδεδεμένα, τόσο άμεση οι αλληλεπίδρασή τους πού δεν μπορούν να χωριστούν ούτε χρονικώς.

Αν από την πλευρά που το εξετάσαμε αυτό το καθεστώς έχει τα αποτελέσματα που αναφέραμε, μήπως όμως από την άποψη της κίνησης των ιδεών μέσα από κόμμα είναι γονιμότερο, μήπως είναι απαραίτητο για την ανάπτυξη του ιδεολογικού και πολιτικού του εξοπλισμού και γίνεται έτσι αναγκαίο, παρ’ όλες τις άλλες του συνέπειες στον τομέα που εξετάσαμε;

Λεόν Τρότσκι

Εν τρώτοις και μόνο αυτές οι συνέπειες θα αρκούσαν να καταδείξουν ότι δεν μπορεί νάχει κανένα ευνοϊκό αποτέλεσμα και στον ιδεολογικό τομέα. Αντίθετα θάχε και σ' αυτόν τα ίδια και ακόμη πιο ολέθρια από τον πρώτο.

Η συζήτηση, και συνεπώς ή ελευθερία γι' αυτήν, είναι απαραίτητη για τη λύση των προβλημάτων, Αλλά αν αρκούσε αυτή μόνο, τότε οι αργόσχολοι των καφενείων κι οι διάφορες λέσχες δεν θάχανε αφήσει πρόβλημα που να μην του δώσουν και τη σωστή του λύση. Η συζήτηση είναι γόνιμη όταν συνδυάζεται με την καθημερινή δράση, όταν γίνεται για να λύσει τα προβλήματα που προκύπτουν απ' αυτή κι ελέγχεται μέσα σ' αυτή. Όταν δεν αποτελεί κωλυσιεργία της αλλά προώθησή της. Και όπως ή μορφή της οργάνωσης είναι αντίστοιχη με την πολιτική της, κι αντίστροφα ή πολιτική της θα είναι ανάλογη με τη μορφή και τη λειτουργία της. Μία οργάνωση χαλαρή στη λειτουργία και στη δράση της, δεν μπορεί να ευνοήσει παρά την ανάπτυξη χαλαρών ιδεών. Οι συζητήσεις πού θα γίνονται σε μια τέτοια οργάνωση, και με τον τρόπο πού θα γίνονται μπορεί να αναπτύξουν πολλούς και σπουδαίους πολιτικάντηδες, δεξιότητες μανουβρατζήδες και καιροσκόπους με άφθαστες ικανότητες "προσαρμογής" στις περιστάσεις, αλλά όχι επαναστάτες αγωνιστές με οξυμένο το ταξικό τους πολιτικό κριτήριο και την επαναστατική θεωρητική τους σκέψη. Ένα τέτοιο εσωτερικό καθεστώς μπορεί να είναι θαυμάσιο έδαφος για την ανάπτυξη κάθε είδους οπορτουνισμού, για όλων των ειδών τις κομπίνες και τους συμβιβασμούς και τα άνευ αρχών μπλόκ, αλλά καθόλου ευνοϊκό έδαφος για την καλλιέργεια της μαρξιστικής θεωρίας και της επαναστατικής προλεταριακής πολιτικής. Εξ άλλου σ' ένα κόμμα πού θ' αναγνώριζε το καθεστώς των οργανωμένων φραξιών, δηλαδή το ομοσπονδιακό στον οργανωτικό τομέα, κατ' ανάγκη και ή ιδεολογική του σύνθεση θάχε ή θάπαιρνε τελικά τον ίδιο χαρακτήρα, πράγμα πού είναι συνώνυμο με την ιδεολογική διάλυσή του.

Αλλά αυτή η "δημοκρατία", ή άκρα "ελευθερία" κλπ. είναι πραγματική, αποκλείει την επικράτηση του γραφειοκρατισμού; Οί θιασώτες της είναι συνεπείς;

Αυτός ο τρόπος οργάνωσης και λειτουργίας είναι ένα από τα τυπικά γνωρίσματα των οπορτουνιστικών κομμάτων. Οπορτουνισμός όμως και συνέπεια είναι δύο έννοιες πού ή μία αναιρεί την άλλη. Και καθώς ξέρουμε η ελευθερία και δημοκρατία εκεί είναι μονάχα στους τύπους. Τα ζητήματα σ' αυτά δεν τα λύνει ή δημοκρατική γνώμη των μελών τους αλλά οι

γραφειοκρατικές κορυφές τους. Αυτή ή δήθεν "δημοκρατία" δεν εμποδίζει την ύπαρξη γραφειοκρατίας. Της δίνει μονάχα μια υποκριτικότερη όψη. Η ανάπτυξη των διαφόρων ιδεών και τα δικαιώματα των μελών είναι ανεκτά απ' αυτή τη γραφειοκρατία ως το σημείο μόνο πού δεν απειλούν την κυριαρχία της μέσ' στο κόμμα. Από κει και ύστερα θα πνιγούν εν ονόματι των αρχών πάλι της "δημοκρατίας". Οι αρχές είναι πράγμα πολύ ελαστικό σ' όλων των ειδών τούς οπορτουνιστές. Καθορίζονται με βάση την πολιτική τους ανάγκη της στιγμής. Αυτές είναι πού καθορίσανε και για τούς ηγέτες του ντεφετιστικού "κόμματος" της Ακροναυπλίας γι' αυτή τη στιγμή την τέτοια αντίληψη του δημοκρατικού συγκεντρωτισμού, δηλαδή την άρνησή του. Ο "επαναστατικός" ντεφετισμός για την ΕΣΣΔ είναι μια μειοψηφία στις γραμμές των 4 διεθνιστών. Έχει λοιπόν ανάγκη ενός τέτοιου είδους "δημοκρατικού συγκεντρωτισμού" όχι κυρίως για την ελεύθερη καλλιέργειά του, αλλά προ πάντων για την πρακτική του δράση πάνω σ' αυτή την πολιτική. Μονάχα εν ονόματι ενός τέτοιου "δημοκρατικού συγκεντρωτισμού" μπορεί να δηλώνει στα λόγια πειθαρχία στη γραμμή της πλειοψηφίας και στην πράξη ν' ασκεί την πολιτική του, όπως βλέπουμε εδώ με το όργανο του δήθεν κόμματος και με την προφορική προπαγάνδα,. Αυτό αποδεικνύει κοντά σ' άλλα και πόσο μπορεί να κυριαρχήσει στο καθεστώς των οργανωμένων φραξιών το γενικό κομματικό συμφέρον πάνω στο φραξιονιστικό. Αν όμως αυτή ή πολιτική ανάγκη της στιγμής έλειπε. Αν οι ιδέες τους ήταν πλειοψηφία, τότε θα βρίσκονταν στην άλλη άκρη: του γραφειοκρατικού υπερσυγκεντρωτισμού. Κι αυτό πάλι εν ονόματι του μπολσεβικισμού, των ιδεών του Λένιν και προ πάντων του Τρότσκι. Κάποια τσιτάτα, καταλλήλως εγχειρισμένα, θα βρίσκονταν και τότε. Πόσο αληθινό είναι αυτό και πόσο προσηλωμένοι είναι στην "ελευθερία" και "δημοκρατία" μέσα στο κόμμα μας το αποδεικνύουν οι πράξεις τους κι οι μέθοδές τους όχι μόνο στο παρελθόν -και δεν εννοούμε εδώ ένα μακρινό παρελθόν- αλλά και οι πρόσφατες: αυθαίρετο σταμάτημα μίας αποφασισμένης κι ανοιγμένης ήδη συζήτησης, πέταγμα έξω της πλειοψηφίας το 1939 γιατί μόνο έτσι μπορούσε να εξασφαλιστεί ή επικράτηση της φράξιας και ή αυτοανακήρυξη σε "κόμμα" επανάληψη αυτής της τακτικής το 1940 με τη διακοπή της συζήτησης, τη διάσπαση και την εκ νέου αυτοανακήρυξη σε "κόμμα" από τις ίδιες αίτιες και για τους ίδιους σκοπούς. Μηχανοραφίες κατά τη διάρκεια της ενοποιητικής συζήτησης και διπλοπρόσωπη αλληλογραφία. Κατακράτηση του

μοναδικού μέσου επικοινωνίας ανάμεσα στα μέλη της Διεθνούς για να εμποδιστεί η ανταλλαγή όλων των γνώμων κι ο αμοιβαίος διαφωτισμός και να εξασφαλιστεί ή μονόπλευρη πληροφόρηση από τη ντεφετιστική φράξια της Ακροναυπλίας και ή μονόπλευρη καλλιέργεια των απόψεών τους, για να αποφύγουν την αποκάλυψη στ' άλλα μέλη της Διεθνούς της εγκληματικής τους τακτικής. Αυτό το τελευταίο αποτελεί πολύ κτυπητό σημάδι κι είναι το αποκορύφωμα της "πίστης" τους στη "δημοκρατία" και την "ελευθερία" ανταλλαγή και κίνηση των ιδεών μέσα στο κόμμα.

Βλέπει κανείς έτσι από την πείρα όχι μόνο των διαφόρων άλλων οπορτουνιστικών κομμάτων, αλλά κι από την πείρα του οπορτουνιστικού κατασκευάσματος της Ακροναυπλίας και την προηγούμενη δράση των ηγετών του ότι ή "δημοκρατία", όπως την εννοεί αυτή τη στιγμή ο ντεφετισμός κι ο γραφειοκρατισμός, είναι δύο όψεις τού ίδιου νομίσματος: του οπορτουνισμού. Προσφεύγει κάθε στιγμή σε κείνο που έχει ανάγκη.

Τί σχέση μπορεί νάχουν οι αντιλήψεις κι οι μέθοδοι αυτές με τον Τρότσκι, τις ιδέες του και τις μέθοδοι που αυτός μας διδάξε και μάς άφησε κληρονομιά ύστερ' από το θάνατό του; Τούτη μονάχα: ότι αποτελούν άρνησή τους πλήρη και βεβήλωση της μνήμης του.

Οι ιδέες τού Τρότσκι στα ζητήματα της λειτουργίας του κόμματος, του εσωτερικού του καθεστώτος, είναι οι αντιλήψεις του Λένιν. Είναι εκείνες που είναι διατυπωμένες στις οργανωτικές αρχές της Κομμουνιστικής Διεθνούς από το 3ο Συνέδριό της, οι οποίες μαζί μ' όλες τις άλλες βασικές αποφάσεις των τεσσάρων πρώτων συνεδρίων αυτής της Διεθνούς αποτελέσανε ένα μέρος των αρχών της Διεθνούς Αριστερής Αντιπολίτευσης και τώρα της 4ης Διεθνούς. Και όπως στην επεξεργασία όλων σχεδόν των άλλων βασικών αποφάσεων αυτών των 4 συνεδρίων μαζί με τον Λένιν βλέπει κανείς και τον Τρότσκι, έτσι και σ' αυτές.. Δεν πιστεύουμε δε να μας πούνε πως μ' αυτές καθιερώνεται το καθεστώς των οργανωμένων φραξιών. Τότε θα τόξερε ο επιτήδειος χειρούργος των τσιτάτων του Τρότσκι και δεν θάλεγε πως του διέλυσε την πλάνη ένα χωρίο από την "Προδομένη Επανástαση". Στο "Νέο Ρεύμα", αναλύοντας την φυσιολογία του κόμματος, ο Τρότσκι εξηγεί πως η κατάπιξη του δημοκρατικού συγκεντρωτισμού και η γραφειοκρατική αυθαιρεσία οδηγεί στη συσσωμάτωση των μελών σε φραξιονιστικούς σχηματισμούς. Δηλαδή θεωρεί το φαινόμενο αυτό σαν εκδήλωση

νοσηρής κατάστασης του κόμματος, σα φαινόμενο παθολογικό, κι όχι σαν χαρακτηριστικό της φυσιολογικής, υγιούς λειτουργίας του. Με τον ίδιο τρόπο αντικρίζει τα προβλήματα αυτά και στο "Αντι - Στάλιν", κριτικάροντας το καθεστώς που δημιούργησε ο Στάλιν μέσ' στην Κομμουνιστική Διεθνή.

Περισσότερο όμως κι απ' αυτά, πούναι τόσο εύγλωττα για τις ιδέες του Τρότσκι, μαρτυράει γι' αυτές η πράξη. Σ' αυτή, όπως και στις ιδέες του, δεν θα μπορούσαν να βρουν παραδείγματα που να τους ενθαρρύνουν στην ιδέα πότε μπουλουκοειδούς λειτουργίας του κόμματος και πότε γραφειοκρατικού υπερσυγκεντρωτισμού. Εκεί θα βρουν λαμπρά παραδείγματα πειθαρχημένης δράσης, Θεληματική και ειλικρινή υποταγή στις αποφάσεις του κόμματός του, κι όταν είναι αντίθετες με τις γνώμες του, και πραγματικό σεβασμό του δικαιώματος στις αντίθετές του τάσεις ν' αναπτύξουν τις ιδέες τους εφόσον βρίσκονται μέσα στα όρια των αρχών του Κόμματος. Εκεί θα βρουν επίσης ένα αληθινό και πολύ αλγεινό γι' αυτούς καυτήρι των μεθόδων τους(*), τόσο καυτερό όσο καυτερό ήταν ή κριτική του ενάντια στις μέθοδοι της διεφθαρμένης γραφειοκρατίας του Κρεμλίνου που μαζί μ' όλη την πολιτική της επέφεραν τον εκφυλισμό του μπολσεβίκικου κόμματος.

Η προσπάθεια ν' αποδοθούν τέτοιες ιδέες στον Τρότσκι σαν εκείνες που αποδίδει ο εδώ ντεφετισμός, είναι στην ουσία της μία προσπάθεια, πολύ κακότεχνη άλλωστε, να συνδεθεί ο ιστορικός "τροτσκισμός" με το σημερινό. Αλλά είναι γνωστό από τον ίδιο τον Τρότσκι ότι αυτός ξεπεράστηκε: 'Ο ίδιος τόχε δηλώσει καθαρά και τόχε αποδείξει στην πράξη του. Εκείνοι που συνειδητά ή όχι κάνουν αυτή τη σύνδεση, βεβηλώνουν τη μνήμη του.

Το πως αντιλαμβανόμαστε εμείς τις ιδέες του Λ. Τρότσκι σ' αυτό το ζήτημα το λέει το σχετικό μέρος της απόφασης του Νοέμβρη και προ παντός ή πράξη της ΕΟΚΔΕ.

Γ, ΞΥΠΟΛΗΤΟΣ

21 Αυγούστου 1941

(*) Στο σύστημα τέτοιων μεθόδων ανήκουν καθώς είναι φανερό και τα ποικίλα φαινόμενα πολιτικού μακιεβαλισμού και ιντιβιντουαλισμού που μας παρουσίασε ο φανατικότερος πρωτεργάτης της διάσπασης σ. Δ. Β. που πιστεύουμε ότι είναι αδύνατο ως το τέλος ν' ανεχθούν αδιάφοροι εργάτες παρ' όλη την προσωρινή φραξιονιστική τους αλληλεγγύη.

ΘΕΩΡΙΑ ΚΑΙ ΠΡΑΞΗ ΣΤΗ ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΤΗΣ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗΣ

του Νώντα Γιαννακού

Ο Νώντας Γιαννακός (ο "δάσκαλος"), που εκτελέστηκε τον Ιούνη του 1943 στο Κούρνοβο μαζί με τον Παντελή Πουλιόπουλο, Γιάννη Ξυπόλητο και Γιάννη Μακρή, υπήρξε μια από τις ξεχωριστές μορφές του ελληνικού τροτσκιστικού κινήματος για το στοχασμό του, το ήθος του και την αγωνιστικότητά του. Το παρακάτω άρθρο του γράφτηκε στο στρατόπεδο συγκέντρωσης στην Ακροναυπλία όπου είχε φυλακιστεί από τη δικτατορία της 4ης Αυγούστου

Η ιστορική νίκη του ρωσικού προλεταριάτου τον Οκτώβρη του 1917 αποτέλεσε μια πρακτική επαλήθευση της διδασκαλίας του Μαρξ και του Ένγκελς.

Το "φάσμα του κομμουνισμού", που στα 1847 πλανιότανε στην Ευρώπη, η διαλεκτική της ιστορίας απαίτησε να πάρει σάρκα και οστά όχι σε μια προοδευμένη καπιταλιστική χώρα παρά σε μια καθυστερημένη, αγροτική, με μικρή μα σφριγηλή βιομηχανία. Το γεγονός δεν ήταν απρόβλεπτο από τους θεμελιωτές της κοσμοθεωρίας του επιστημονικού σοσιαλισμού. Απεναντίας, σε περιεκτικές βαθυστόχαστες σελίδες του έργου τους, είχαν καθορίσει και ερευνήσει τουλάχιστο σαν τάσεις της παραπέρα ανάπτυξης και με βάση τους θεμελιακούς νόμους της καπιταλιστικής οικονομίας, τα προβλήματα της επαναστατικής στρατηγικής και τακτικής που το ιστορικό προτσές όριζε για πραγμάτωση στις ζωντανές δυνάμεις που κάνουν την ιστορία.

Και πραγματικά, η εποχή της παρακμής του καπιταλιστικού συστήματος με τα προβλήματά της ήταν αδύνατο να μην προβλεφτεί και μελετηθεί από τους δασκάλους, αφού μελετήθηκε απ' αυτούς με μεγαλοφυή τρόπο η γέννηση κι η πορεία της ανάπτυξης του καπιταλιστικού συστήματος, όχι απλά και μόνο για να κατανοηθεί κάτι που υπήρχε παρά για να εξηγηθεί αυτό που προετοιμάζεται για το μέλλον.

Ο Λένιν μελέτησε τον ιμπεριαλισμό κι έβγαλε τ' αναγκαία πολιτικά συμπεράσματα για τη δράση σ' όλο της το βάθος και σ' όλη τους την έκταση ακριβώς γιατί είχε βαθιά κατανοήσει το πνεύμα του Καρλ Μαρξ όταν αυτός, μελετώντας τους νόμους της αστικής κοινωνίας από τη σκοπιά της νέας τάξης που επρόκειτο ν' ανοίξει το δρόμο του μέλλοντος, απόδειχνε επιστημονικά την αναπότρεπτη νίκη του προλεταριάτου.

Όταν στις συμπυκνωμένες σελίδες της διακήρυξης του 1852 διαβάζουμε την κριτική στα γεγονότα και στο ρόλο των κοινωνικών τάξεων και ομάδων που συγκρούστηκαν στον αιματηρό στίβο της πάλης για να πέσουν στο τέλος ηττημένες οι παλιές τάξεις, για ν' ανυψωθούν στο κατακόρυφο της ακμής τους οι βιομήχανοι καπιταλιστές, να μείνουν απογοητευμένοι με διαψευσμένες τις ελπίδες τους οι μικροαστοί και για να αντλήσει καινούργια διδάγματα από τον αγώνα το προλεταριάτο, σταματάμε χωρίς ανάσα για να θαυμάσουμε τη μεγαλόπνοη δύναμη του ιδρυτή.

Ύστερ' από μισόν αιώνα ο Λένιν θα μελετήσει τις κινητήριες δυνάμεις της ρωσικής επανάστασης και με οδηγό τη διακήρυξη θα παλέψει ενάντια σ' όλα τα ρεύματα της αντιδραστικής ιδεολογίας που θα θελήσουν ν' απαρηνηθούν το ιστορικό προτσές. Θα αγωνιστεί μέσα κι' έξω από το Κόμμα του για να χαράξει το πρόγραμμα της επανάστασης που θα εξασφαλίσει από τον κίνδυνο νάχουμε στην καθυστερημένη μισοφεουδαρχική Ρωσία την επανάληψη του δημοκρατικού 1848. Θα παλέψει και θα εκμηδενίσει την αντιδραστική ιδεολογία μέσα στο εργατικό στρατόπεδο που θεωρεί ιστορικά αναγκαίο το πουργκατόριο της Δημοκρατίας. Θαμπά στην αρχή, με τον "αλγεβρικό τύπο" της "δημοκρατικής δικτατορίας των εργατών και των χωρικών" (Ν. Λένιν : "Δυο τακτικές της σοσιαλδημοκρατίας"), θα μελετήσει την πείρα και ξάστερα θα καθορίσει τον Απρίλη του 1917 την πολιτική του Κόμματος των Μπολσεβίκων. Θα επιμείνει με καταπληκτική σαφήνεια στην εξαιρετική σημασία που αποχτά η στενή σύνδεση και συμμαχία του προλεταριάτου με τις φτωχές μάζες του αγρού στην πάλη για το σοσιαλισμό. Και με μεγαλοφυή τρόπο θ' ακονίσει το ανεκτίμητο όπλο του συνθήματος για τη μετατροπή του ιμπεριαλιστικού πολέμου σ' εμφύλιο και θα υψώσει τη σημαία για την απελευθέρωση των αποικιακών λαών.

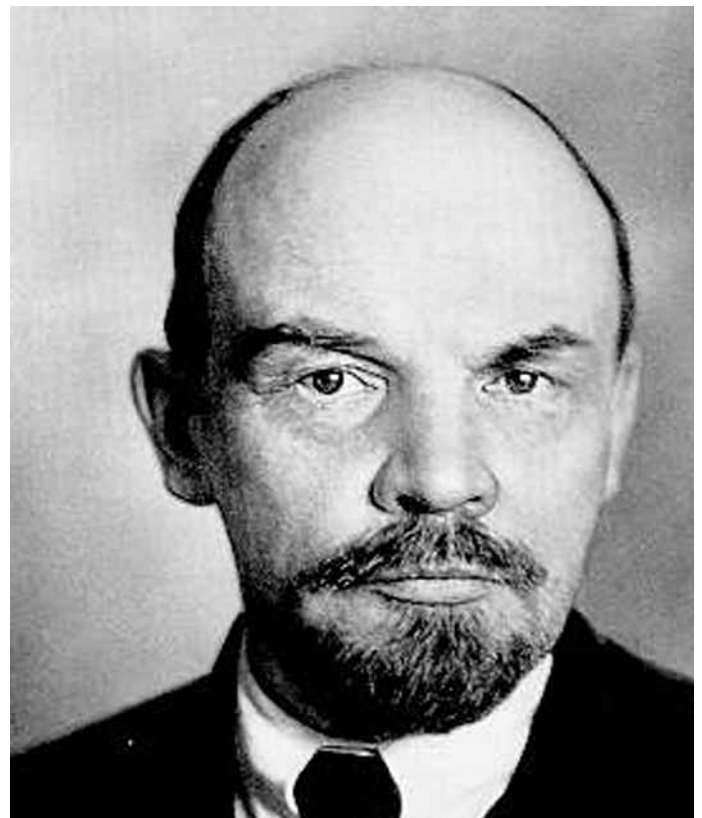
Την ίδια εποχή ο Τρότσκι θα γράψει με την επαναστατική του δράση στα γεγονότα του 1905 και με την ασύγκριτη δύναμη της διαλεκτικής του επιχειρηματολογίας σελίδες αντάξιες της διακήρυξης του 1852. Η μαρξική θεωρία της διαρκούς επανάστασης θα αναπτυχθεί και θα τοποθετηθεί μέσα στο συγκεκριμένο γίνεσθαι της πάλης των κοινωνικών δυνάμεων της ιμπεριαλιστικής εποχής. Ο Μαρξ στα 1852 θάχει επιμείνει επιγραμματικά στον ανεξάρτητο ρόλο του προλεταριάτου μέσα στην πορεία της αστικής επανάστασης. Θάχει μιλήσει για το αδύναμο και απaráσκευο πολιτικά και οργανωτικά προλεταριάτο του 1848, για την ξεχωριστή του φυσιογνωμία μέσα στα μπλοκ της Δημοκρατίας κατά των παλιών τάξεων, για την επιτέλεση των ιδιαιτέρων ιστορικών του σκοπών. Όμοια ο Τρότσκι με τη διαύγεια που θα προσφέρει στη μεγαλοφυά του σκέψη η πείρα πέντε δεκαετιών, θα αναλύσει στις αρχές του 20ου αιώνα πώς το διαλεκτικό πήδημα της ιστορίας, χωρίς το ιντερμέδιο της νίκης των δημοκρατικών δυνάμεων, γίνεται αναπόφευγο αν βέβαια η συνειδητή δράση του επαναστατικού κόμματος θα βαδίζει στο δρόμο που χάραξε η διακήρυξη του 1852. Η τελική νίκη του σοσιαλισμού στη Ρωσία θ' αποδειχτεί τότε πως είναι ένα κομμάτι αξεχώριστο από το θρίαμβο του σοσιαλισμού σε ευρωπαϊκή και σε παγκόσμια κλίμακα. Θα παλέψει ενάντια στο ρεύμα των αντιδραστικών τάξεων και, υπερνικώντας τελικά το λάθος του 1912, θα οδηγήσει μαζί με τον Λένιν στη νίκη τη σοσιαλιστική επανάσταση στη Ρωσία.

Η ιδέα πούχε ρίξει η Ρόζα Λούξεμπουργκ, να εγκατασταθεί η έδρα της νεαρής Κ. Δ. έξω από τη Σοβιετική Ρωσία, πήγασε από την ανησυχία για τις επιδράσεις που θα μπορούσαν να εξασκήσουν στο ιδεολογικό οικοδόμημα που θεμελιώνει η Διεθνής οι αναπόφευγες αντιφάσεις του πρώτου προλεταριακού κράτους μέσα σε μια καθυστερημένη χώρα. Μα ήξερε κι' η ίδια πως κανένα ρεύμα τέτοιου είδους δεν θα μπορούσε να διοχετεύσει σε άλλα κανάλια ρεύματα ζωντανών κοινωνικών δυνάμεων. Όποιος έχει την τάση στην αναθεώρηση του παρελθόντος όχι για τη γονιμοποίηση της πείρας και το ξεκαθάρισμα των λαθών που θα βοηθήσει στην παραπέρα πορεία, με μελαγχολία θα θυμηθεί την κριτική της Λούξεμπουργκ για τις "υπερβολές" των Μπολσεβίκων αρχηγών στον περιορισμό της ελευθερίας και της δημοκρατίας. Θα φανεί στα μάτια του σαν ένας προφήτης που πρόβλεψε τη νίκη του θερμινόρ. Και θα διαπιστώσει μια σοβαρή διαφωνία της Ρόζας

προς το μπολσεβικισμό. Στην καλύτερη περίπτωση μια ιδέα τέτοια θάτανε αποκάλυψη για το βάθος της αγνοίας. Γιατί αυτό που αποτελεί την ουσία είναι το αντίκρουσμα του Οκτώβρη μέσ' στην πορεία της παγκόσμιας σοσιαλιστικής επανάστασης κι όχι της ρωσικής νίκης απομονωμένης.

Οι σταλινικοί επίγονοι θα θελήσουν αργότερα να λερώσουν τη μνήμη της Λούξεμπουργκ. Και θ' απαντήσει με μνημειώδεις σελίδες ο Λ. Τρότσκι και θα αποκαταστήσει την ηρωική πολιτική φυσιογνωμία της πιο μεγάλης επαναστάτριας των αιώνων.

Μα θάχει κιόλας η ίδια απαντήσει στους βεβηλωτές με το δικό της έργο. Θα εργαστεί επίμονα χρόνια ολόκληρα χέρι με χέρι με τους κατοπινούς νικητές του Οκτώβρη ενάντια στο ρεύμα. Θα εμβαθύνει και θα τραβήξει ως τις τελευταίες τους συνέπειες τις επιγραμματικές προρήσεις του Ένγκελς για το γραφειοκρατικό εκφυλισμό της 2ης Διεθνούς και θ' αναλάβει τη θεωρητική αντίκρουση του Μπερνστάϊν δίνοντας λενινικές απαντήσεις στα παλιά προβλήματα που έθεσε ξανά σε συζήτηση ο ρεβιζιονισμός ("Μεταρρύθμιση ή Επανάσταση;", γύρω στα προβλήματα της δημοκρατίας και της δικτατορίας κλπ.). Θα θεμελιώσει με την εμβαθυντική της οικονομική ανάλυση τη θεωρία του ιμπεριαλισμού δίνοντας έτσι απ' τα πριν μιαν απάντηση αντάξια των μαρξικών σελίδων και των πολεμικών του Λένιν και

Ν. Λένιν

στην καουτσικική θεωρία του υπεριμπεριαλισμού που αποτέλεσε στην εποχή της μιαν απόπειρα "επισημονικής" άρνησης της ουσίας του διεθνισμού και της σοσιαλιστικής επανάστασης.

Η Ρόζα στη ρωσική επανάσταση θα ιδεί το πρώτο βήμα προς την παγκόσμια επανάσταση. Θα στηριχτεί στη νέα αφετηρία για να καθορίσει τους όρους που θα εξασφαλίσουν την ανάπτυξη του επαναστατικού προτσές. Μαζί με τον Λένιν και τον Τρότσκι θα τονίσει πως όλα κρέμονται από τη συνέχιση της επανάστασης που άρχισε σε μια καθυστερημένη χώρα και θα συνεχεται αδιάκοπα από τη σκέψη των κινδύνων για την πρώτη μεγάλη κατάκτηση του προλεταριάτου, αν η επανάσταση δεν επεκταθεί.

Σ' όλα τα ερωτήματα που θα γεννηθούν η Λούξεμπουργκ θα ζητήσει τις απαντήσεις μέσα στις προοπτικές των νέων προλεταριακών νικών στην πορεία και στη συνέχιση της σοσιαλιστικής επανάστασης κι' από δω θα εξαρτήσει και την αποφυγή των "υπερβολών" στην εξάσκηση της δικτατορίας από το κυβερνητικό Κόμμα, στη χώρα του Προλεταριάτου. Δεν θα σημάνει τον κώδωνα του κινδύνου για ν' αρνηθεί τη φύση του νέου καθεστώτος και τα διδάγματα που έβγαλε ο Μαρξ από την άτυχη δικτατορία της Κομμούνας στα 1871. Θα ζητήσει τις εξασφαλίσεις για τη δημοκρατία μέσα στους κόλπους του κυρίαρχου προλεταριάτου και των συμμάχων μαζών όχι στην τυπική αναστολή των σκληρών "μέτρων" αλλά στη διατήρηση και ανάπτυξη του σοσιαλιστικού πνεύματος του διεθνισμού.

Και μαζί με τον Καρλ Λήμπνεχτ πάνω σ' ένα τραπέζι στις εργατικές συνοικίες του Βερολίνου θα διακηρύξει με δύναμη κατάμουτρα στους σοσιαλπροδότες ταξικούς εχθρούς το αθάνατο, "ήμουν, είμαι και θα είμαι" και θα δώσει το αίμα της για το θρίαμβο της ιδέας της διαρκούς επανάστασης.

Η αναθεώρηση του μαρξισμού από τους σταλινικούς επίγονους έγινε στο όνομα του Λένιν. Η επιγονική διαστρέβλωση δεν μπορεί να εξηγηθεί ιστορικά από τις συζητήσεις και τις διαφωνίες του 1905 γύρω στα προβλήματα της ρωσικής και διεθνικής επανάστασης. Οι συζητήσεις εκείνες κλείσανε όχι απλώς με αποφάσεις συνεδρίων παρά με τις τρεις ρωσικές επαναστάσεις που οδήγησαν το ρωσικό προλεταριάτο μ' επικεφαλής τον Λένιν και τον Τρότσκι στην εξουσία.

Όλα τα προβλήματα (σχέση της διεθνικής και ρωσικής επανάστασης, η σοσιαλιστική επανάσταση στις προοδευμένες και στις καθυστερημένες χώ-

ρες, οι σχέσεις του προλεταριάτου με τις άλλες τάξεις, ο ιμπεριαλιστικός πόλεμος, το εθνικό και το αποικιακό ζήτημα, η οργάνωση του Κόμματος, η πάλη κατά του αναθεωρητικού εκφυλισμού της Σοσιαλιστικής Διεθνούς κλπ.) λυθήκανε τελικά με το όπλο στο χέρι.

Να θέλει κανείς να εξηγήσει την επιγονική αναθεώρηση και να ξεκινά από τις συζητήσεις του 1905 για ν' απορρίψει τη λενινική πολιτική και να δεχτεί μόνο τη συμβολή του Τρότσκι είναι σαν να προσπαθεί να βγάλει με τις τέσσερις πράξεις της πρακτικής αριθμητικής αλγεβρικούς τύπους.

Στον Α' τόμο της "Ιστορίας της Ρωσικής Επανάστασης" ο Τρότσκι θ' αποδείξει πως οι φλογερές συζητήσεις των Ρώσων επαναστατών στα προεπαναστατικά χρόνια γύρω από το πρόβλημα για τις κινήτριες δυνάμεις της ρωσικής επανάστασης, δεν απασχολούνταν μ' ένα θέμα τόσο καθαρό όπως αυτό είναι σήμερα για το μαρξιστή με την πείρα των κατοπινών δεκαετιών πούναι γεμάτες από το τετελεσμένο. Και μπορούμε να πούμε πως το να καθορίζει ο μελετητής εκ των υστέρων το "έπρεπε" στα τετελεσμένα γεγονότα είναι η άλλη όψη της συνειδητής διαστρέβλωσης των γεγονότων.

Θ' αποδείξει λοιπόν ο Τρότσκι πως ο "δάσκαλός του στο αγροτικό ζήτημα" με το σύνθημα για τη "δημοκρατική δικτατορία των εργατών και αγροτών" διατύπωνε στην ουσία τον "αλγεβρικό τύπο" της περίφημης συμμαχίας στο στίβο της πάλης που θα αποτελούσε το μεγάλο μοχλό της ιστορίας για το διαλεκτικό πήδημα. Το πρόβλημα των προβλημάτων την εποχή αυτή ήταν να οπλιστεί το Κόμμα της Ρωσικής Σοσιαλδημοκρατίας με τις σωστές ιδέες που αφορούσαν τη στρατηγική του Κόμματος : η θεωρία πως η Ρωσία των τσάρων έπρεπε να παραχωρήσει τη θέση της σε μια φιλελεύθερη αστική Ρωσία ήτανε μια θεωρία αντιδραστική.

Μόνο γιατί ο Λένιν γαλούχησε τα στελέχη και τα μέλη του Κόμματος με την ιδέα της ανεξάρτητης δράσης του προλεταριάτου που επικεφαλής των φτωχών αγροτικών μαζών βαδίζει για την εκτέλεση των σκοπών, μόνο γιατί ο Λένιν δεν ξέφυγε ποτέ από το πνεύμα της διακήρυξης του 1852, μπόρεσε το Μπολσεβίκικο Κόμμα να οδηγήσει στη νίκη τη ρωσική σοσιαλιστική επανάσταση.

Ακροναυπλία, Σεπτέμβρης 1941

ΝΩΝΤΑΣ ΓΙΑΝΝΑΚΟΣ

ΚΑΤΩ ΑΠΟ ΤΗ ΣΗΜΑΙΑ ΤΗΣ 4ης ΔΙΕΘΝΟΥΣ

“Οι σκεπτικιστές ρωτάνε: Έφτασε άραγε η στιγμή να δημιουργηθεί η 4η Διεθνής; Είναι αδύνατο λένε να δημιουργήσουμε μια Διεθνή "τεχνητά", αυτή μπορεί να προκύψει μονάχα από μεγάλα γεγονότα, κλπ. Όλες αυτές οι αντιρήσεις δείχνουν απλώς πως οι σκεπτικιστές δεν είναι ικανοί να φτιάξουνε μια νέα Διεθνή. Δεν είναι ικανοί σχεδόν για τίποτα.

Η 4η Διεθνής βγήκε κιόλας από μεγάλα γεγονότα: τις μεγαλύτερες ήττες του προλεταριάτου στην ιστορία. Η αιτία για τις ήττες αυτές πρέπει να ζητηθεί στον εκφυλισμό και την προδοσία της παλιάς ηγεσίας. Η ταξική πάλη δεν ανέχεται διακοπή. Η 3η Διεθνής ακολουθώντας την 2η, έχει πεθάνει πια για την επανάσταση. Ζήτω η 4η Διεθνής! "Είναι άραγε η ώρα να ανακηρύξουμε την ίδρυσή της;" - ρωτάνε οι σκεπτικιστές που δεν μπορούνε να ησυχάσουνε. Η 4η Διεθνής, απαντάμε, δεν έχει ανάγκη από καμιά "ανακήρυξη". Υπάρχει και αγωνίζεται. Είναι αδύνατη; Ναι, οι γραμμές της δεν είναι πυκνές γιατί είναι νέα ακό-

μα. Κλείνει μέσα της ως τα τώρα κυρίως στελέχη. Μα τα στελέχη αυτά αποτελούνε εγγύηση για το μέλλον. Έξω απ' αυτά τα στελέχη δεν υπάρχει ούτε ένα επαναστατικό ρεύμα πάνω σ' αυτό τον πλανήτη που να αξίζει πραγματικά τ' όνομα αυτό. Αν η Διεθνής μας είναι αδύνατη ακόμα αριθμητικά, είναι ισχυρή σε θεωρία, πρόγραμμα, παράδοση, σε ασύγκριτη καλύβδωση των στελεχών της. Εκείνος που δεν το βλέπει αυτό σήμερα, ας τον αφήσουμε για την ώρα να μένει στην μπάντα. Αύριο το πράμα αυτό θα γίνει πιο φανερό.

Η 4η Διεθνής από σήμερα κιόλας μισείται μ' όλο το δίκιο από τους σταλινικούς, τους σοσιαλδημοκράτες, τους αστούς φιλελεύθερους και τους φασίστες. Δεν υπάρχει και δεν μπορεί να υπάρξει γι' αυτήν θέση σ' οποιοδήποτε από τα Λαϊκά Μέτωπα. Πολεμάει χωρίς συμβιβασμό όλες τις πολιτικές ομάδες που τις σέρνει από τη μύτη η μπουρζουαζία. Το έργο της είναι: η ανατροπή της καπιταλιστικής κυριαρχίας. Ο σκοπός της: ο σοσιαλισμός. Η μέθοδός της: η προλεταριακή επανάσταση.

Χωρίς εσωτερική δημοκρατία δεν υπάρχει επαναστατική διαπαιδαγώγηση. Χωρίς πειθαρχία δεν υπάρχει επαναστατική δράση. Ο εσωτερικός σκελετός της 4ης Διεθνούς βασίζεται στις αρχές του δημοκρατικού συγκεντρωτισμού. Πλέρια ελευθερία στη συζήτηση, πλέρια ενότητα στη δράση.

Η σημερινή κρίση του ανθρώπινου πολιτισμού είναι κρίση της προλεταριακής ηγεσίας. Οι προχωρημένοι εργάτες, ενωμένοι στην 4η Διεθνή, δείχνουνε στην τάξη τους το δρόμο της διεξόδου από την κρίση. Της προσφέρουν ένα πρόγραμμα βασισμένο στη διεθνή πείρα της πάλης του προλεταριάτου και όλων των καταπιεζομένων του κόσμου για την απελευθέρωσή τους. της προσφέρουν μια ακηλίδωτη σημαία.

Εργάτες και εργάτριες όλων των χωρών: ταχθείτε κάτω από τη σημαία της 4ης Διεθνούς. Είναι η σημαία της νίκης σας που σιμώνει!”

*Από το Μεταβατικό Πρόγραμμα της 4ης Διεθνούς
Εκδόσεις "Εργατική Πάλη" σελ. 62-64*